HALKIN SESİ

10 HAZİRAN 1975

200 Kuruş

9

Tarihi yaratan biricik güç halktır

HALK POSTASI

Kitlelerin öğretmeni olmadan önce, öğrencisi olun

Pazarcık'ın Salmanıpak Köylüleri Diyor ki: "El mi Yaman, Bey mi Yaman Göreceğiz,,

Pazarcık'ın Salmanıpak, Kaber, Aralık Obası ve İncirlipınarı köylüleri, Pinco'ların gasbettikleri hazine topraklarını işgal ettiler. Yıllardan beri Pazarcık ovasını eski vatan haini üç-beş toprak ağası ve tefeci-tüccar sömürmektedir. Pinco'lar da bu toprak ağalarındandır. Bunlar 3 bin dönümden fazla toprak sürmektedirler Sürdükleri arazinin tamamı hazinedir.

Köylüler yakın zamana kadar ağa topraklarında yarıcılık ve hayvancılıkla geçimlerini sürdürüyorlardı. Son yıllarda ağalar yarıya toprak vermemeye başladılar. Bu gelişme köylülerin durumunu iyice sarstı Yoksul köylülerin büyük bir kısmı çok düşük bir ücretle çalışan mevsimlik işçiler haline geldiler.

Köylüler toprakları için dâva açmışlardı. Fakat toprakları gene Pinco'lar sürüyorlardı. Kaymakamlığın idari tedbirleri bu durumda köylüler lehine olması gerekirken, böyle bir tedbir alınmadı. Köylüler için tek yol kalmıştı. Ağaları topraklarından atmak Köylüler 400 dönümlük hazine arazisini sürdüler ve ektiler

Salmanıpak ve üç köy halkının ortaklaşa yürüttükleri toprak mücadelesi, bütün toprak ağalarına korku saldı. Bu durum karşısında toprak ağaları birleştiler. Parti ayrılıklarını bir kenara bıraktılar. «Toprak ağaları cephesi» ni kurdular. Bu cephenin başını CHP'li toprak ağası Memişler çekti. Pincolar AP'li oldukları halde, köylülerin mücadelesinin bastırılması için CHP Pazarcık ilçe başkanı ve aynı zamanda CHP Maraş milletvekili olan Mehmet Özdal'ın kardeşi İbrahim Ağa tarafından desteklendiler İbrahim Ağa, işgal zamanı «Biz bu toprakları kaybedip sizin gibi yaşayacağımıza ölürüz» demiş. Ağaların ifadesiyle topraksızlık ölüm demektir. Çünkü toprak ağaları itibarlarını, siyasî hâkimiyetlerini, bugünkü gerici toprak düzeninden almaktadırlar.

Salmanıpak köylüleri bütün köylülerle omuz omuza yürütecekleri mücadeleyle toprağa ve hürriyete kavuşacaklarını görüyorlar. Onlar, «şimdi sürdüğümüz bu topraklar bizim için kurtuluş yolu değildir; 400 dönüm 200 eve bülüştürülürse ev başına düşen toprak kimsenin derdine çare olmaz. Ancak bu bizim için bir adımdır. Bu toprakları kazanırsak ağalara bir darbe vurmuş olacağız Bu, diğer köylüler için bir örnek olacak Böylece üstümüzdeki cesaretsizliğimiz kırılmış olacak» diyorlar.

Köylüler toprakları sürünce Pinco'lar kaymakama, karakola ve diğer ileri gelenlere binlerce lira para yedirdiler. Pazarcık kaymakamı, Pinco'ların taksileriyle günlerce Antep pavyonlarından çıkmadı. Ağalardan yediği rüşvet karşılığında Pincolar lehine karar verdi. Köylüleri topraklardan men etti. Köylüler kararın dairede değil, topraklar üzerinde verileceğini söylüyorlardı. Köylüler de topraklar üzerinde bileklerinin gücüyle karar almaya hazırlandılar.

Aylardan beri ağaların sakalığını yapan yoksul köylüler de ağaların tehditlerine aldırmayarak işlerini bıraktılar. «Bu kişi dâvası değil ,köylü dâvâsı» diyerek mücadele içinde yer aldılar.

20 Mayıs'ta toprak ağası Pinco'lar Pazarcık kaymakamlığından kendi lehlerine aldıkları kararla jandarma desteğinde toprakları sürmek istediler. Salmanıpak'ın ve diğer üç köyün kadınları her sabah öğlene kadar topraklarda ağaları bekliyorlardı 20 Mayıs günü jandarma desteğinde ağaların taksileri ve traktörleri gelip toprağın yanında durdu Traktörleri toprağa soktukları bir anda bütün kalabalık traktörlerin önünü tuttu Hemen arkasından jandarma ovaya müdahale etti. Kadın ve kızları dipciklemeye ve topraklardan kovmaya çalıştı. Kadınlar topluca karşı koydular. Genç bir köylü kızı Pazarcık'ın yiyici Kadir Başçavuş'un yakasından tutarak «Topraklar bizimdir, siz buraya kimi kovmaya geldiniz?» dediğinde Başçavuş «O...lar» diyerek kadınlara küfretti. Bunun üzerine kadınlar başçavuş'un üzerine yürüdüler. Başçavuş kadınların elinden kaçmakla kurtuldu. Bir kadın dipçikle başından yaralandı. Başçavuşun arkasından jandarmalar, sonra da ağalar kaçtılar. Yaralanan yoksul köylü kadınına Maraşlı doktorlar rapor vermediler. Muayene dahi etmeyerek kovdular.

Toprak ağaları, ikinci günü daha büyük bir jandarma kuvvetiyle ve 60 lira gündelikle tuttukları kiralık adamlarıyla toprakları sürmeye geldiler. Çatışma öğlene kadar devam etti. Ondan fazla kadın yaralandı. Üsteğmen, jandarmaya kadınların üzerine ateş açmasını emretti. Bu emri yerine getirmeyen jandarmanın elinden silâhı alarak ateş etti. Bir kadın karnından ağır yaralandı. Şimdi bu kadın Maraş'ta bir hastanede yatmaktadır.

Çatışma sırasında jandarma kadınları bir yandan dipçiklerken topluca havaya ateş de açtı. Cemseleri kalabalığın üzerine sürdü. Ağaların traktörleri jandarma çemberi içinde toprakları sürüyordu. Akşama kadar köye sürekli olarak Antep ve Maraş'tan jandarma geldi. Akşama doğru jandarmalar köye baskın yaptılar. Erkeklerden kimseyi bulamayınca köylü kadınları, 7-8 yaşındaki çocukları ve ihtiyar beş köylüyü rehin aldılar. Altı kadın, beş erkek dört gün Pazarcık karakolunda bekletildiler. Ayrıca jandarmalar köy yollarını tuttular. Ağaların taksilerini devriye arabaları olarak kullandılar. Bu zorbalık ve baskılar karşısında hiç bir erkek evine dönmedi. Dört-beş gün köye gelmediler.

Köylülerin mücadelesi Dehliz'in yoksul köylüleri tarafından da destek gördü. Ovadaki diğer bütün köylüler şimdi mücadeleden konuşmaktadır. Köylüler mücadeleyi sürdürmeye kararlıdırlar. Köylüler «el mi yaman, bey mi yaman görecekler» diyorlar. Baskı ve zulüm karşısında birliklerini muhafaza ediyorlar. Toprak ağaları ancak teşkilâtlı mücadeleyle yıkılabilir. Reformcu yol köylülere kapalıdır.

Maraşlı bir devrimci

BREJNEV'İN TAKİPÇİLERİ UTANIN!

Biz işçiler daha önceleri Aydınlık dergisini okuyorduk. Ona mektuplar yolladı bazı arkadaşlar. O kapatıldı, zannedildi ki bayların işleri yoluna girecek, her şey halledilecek. Anlamıyoruz: sen 3-5 patron ve onun 3-5 köpeğisin ama bizler milyonlarız, bizim sesimizi nasıl boğabilirsin? Şimdi de gerçekleri gün gibi aydınlatan ve gürül gürül yazılar yazan Halkın Sesi gazetemizi okuyoruz Bu yazıyı ona yolluyoruz.

Bazı kendini bilmez, gerçeği sindiremeyen utanmazlar, bu gibi mektupları gazeteyi çıkartan devrimci arkadaşların gazete bürolarında hazırladıklarını öne sürüyorlar

Bizler bu kadar aptalca şey olacağına inanmazdık. Ve bunlar kendilerine utanmadan solcuyuz diyorlar. İnsan bir şey söylerse akla uysun bari. Bu gibi şeyleri ancak TSİP'liler yapabilir diyoruz artık.

İnanmıyorsanız işte size örnek bir mektup. Gelin görün bizim yaşantımızı. Ama siz, biz işçiler bitli ve uyuzuzdur diye yanımıza gelmezsiniz, bizi duyamazsınız, bu yazıları da aklınız almaz sizin

Utanın Brejnev'in takipçileri!

Kahrolsun patronlar Türkeş ve uşakları!

Yaşasın işçilerin kardeşliği!

İskenderundan Bir İşçi

Söke'nin Sarıkemer köyünden Bir Tarım İşçisinin Mektubu

SARIKEMER'İN ZENGİNLERİ TOPRAK - İŞ'E BASKI YAPIYOR

Anadolu'da büyük toprak sahipliğinin yaygın olduğu yerlerde, «Çiftçi Mallarını Koruma Dairesi» adlı bir dernek kuruludur. Bu derneklerin yönetimi köy veya kasaba zenginlerinin elindedir. Zenginler bu derneklerde arazilerini bekletmek üzere bekçi çalıştırırlar. Bekçiler, topraksız ya da az topraklı köylülerdir.

İşte bu Çiftçi Mallarını Koruma Dairelerinden biri de, Söke kazasının Sarıkemer nahiylsinde kuruludur. Bu rada dört kır bekçisi çalıştırılır. Bu bekçilerin hiç bir sosyal güvenlikleri yoktur. Kanunlara göre, ne işçidirler, ne de memur. Dört mevsim, at üstünde, sırtta silâh, 70 bin dönümlük araziyi bayram-seyran, gece-gündüz demeden dolanıp dururlar. 14 yıldır çalışanı da dahil, ellerine geçen para 1080 liradır. Bu paraya hayvan yem bedelleri de dahildir. Maaşlarından her ay bir miktar para «sigortaya» diye kesilir. Fakat bu paraların sigortaya yatırılıp yatırılmadığı şüphelidir.

Toprak—İş sendikası kurulup tarım işçilerini teşkilâtlamaya başlayınca bu dört bekçi gider. sendikaya üye olurlar. Sendika bu üyeleri adına derhal toplu sözleşme çağrısı yapar Toprak—İş sendikası yöneticileri, toplu sözleşme görüşmesinin gün ve saatini bildirmek üzere, Koruma Dairesi reisi, Sarıkemer zenginlerinden Mehmet Ali Dağ'a giderler. Mehmet Ali Dağ kanun manun tanımadığını, görüşmeye gelmeyeceğini, sözleşme imzalarsa bunu ovadaki bütün kır bekçilerinin duyup harekete geçeceklerini sendikacılara söyler. Neticede, tesbit edilen gün ve saatte görüşmeye gelmez. O günden sonra bekçileri toplayarak, ya sendikadan ya da sigortadan istifa etmelerini, aksi takdirde silâhlarını alacağını söyler. Bekçiler Mehmet Ali Dağ'ın bu tehditlerine boyun eğmeyip, sendikaya sıkıca sarılırlar.

Şimdi Sarıkemer ağaları ve zengin köylüleri, sendika üyesi bekçilere ve köydeki sendikacı işçilere karşı faşist bir propaganda yürütüyorlar. En başta sarıldıkları şey, «anarşist» suçlamasıdır. Bekçibaşının adını «Baş anarşist»e çıkarmışlar. Ayrıca, Toprak—İş sendikasının kanuni olmadığı iftirasını yayıyorlar. Bu alçaklıklarını, sendikacı işçileri tehdit etmeye kadar vardırdılar Faşistler sendikacı işçilerin kaldığı evin sahibine baskı yaparak ve üç senelik kirayı peşin ödeyeceklerini söyleyerek sendikacıların evden çıkarılmalarını istiyorlar. Fakat ev sahibi bunu kabul etmiyor. Şimdi büyük toprak sahipleri, bir takım serseriyi ve MHP'yi destekleyen bir dayıbaşını sendikaya karşı kullanmaya çalışıyorlar.

Fakat bir tarım işçisi olarak şunu çok iyi biliyorum ki, Toprak—İş Sendikası bu baskılardan yılmıyor. Hattâ baskılar geldikçe, mücadelesine daha da hız veriyor. Sendika, tarım işçilerinin haklı dâvâsının takipçisi olduğundan sağlam bir temele dayalıdır.

Bütün tarım işçisi kardeşlerime, özellikle Sarıkemer'li emekçi kardeşlerime sesleniyorum:

Sendikamıza arka çıkalım. Toprak—İş'e karşı düşünülen tertipleri bozalım. Yürütülen iftiralara aldanmayalım Kır bekçilerinin mücadelesine destek olalım. Toprak—İş sendikasında birleşerek, Mehmet Ali Dağ ve onun gibi ağa—bey takımına karşı gücümüzü gösterelim. Onların bütün korkusu bizim birleşmemizdir. Öyleyse onların inadına Toprak—İş sendikasında birleşelim.

HALKIN SESİ Haftalık Dergi * Sahibi: İlker Sümerkan — Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Erhan Ünsal — Yönetim Yeri: Çatalçeşme Sok. 46/11, Cağaloğlu, İstanbul — Yazışma ve Abone Adresi: P.K. 1112, Sirkeci, İstanbul * Dizgi, tertip, baskı: ÖZGÜR Gazetecilik ve Matbaacılık İşletmesi — İstanbul

ABONE ŞARTLARI: Yurtiçi: Yıllık 100, altı aylık 50 lira. Avrupa (uçak): Yıllık 150, altı aylık 75 lira * İLÂN ŞARTLARI : Santimi otuz lira — Yayın ilânları: Sabit çerçeve 100 lira * İSTANBUL DAĞITIM: FUAT BÜTE — İSTANBUL DIŞI TÜRKİYE DAĞITIM: HÜRRİYET GAZETE DAĞITIM.

TOPRAK ! HÜRRİYET !

BÜTÜN BORÇLARIN İPTALİ !

Urfa'nın Akçakale ilçesinde başlayacağı söylenen toprak dağıtımı ertelendi. Dağıtılacağı vaadedilen topraklarda devletin yaptığı yatırımlar, toprak ağalarının göbeklerinin bir kat daha şişmesine hizmet etti.

★ ELLİ YILLIK MASAL

Burjuva-toprak ağası iktidarları, elli yıldır yoksul köylülere hep aynı masalı anlatıyorlar. İktidar koltuğuna oturan bütün hükümetler, topraksız ve az topraklı köylülere toprak dağıtacaklarını vadettiler. Tabii bunların hiçbiri sözünü tutmadı. Çünkü çizmeli —kamçılı toprak beyleri, büyük burjuvazi ile beraber devlet çarkının başında oturmaktaydı. Bütün Cumhuriyet dönemi boyunca iktidarlar, yoksul köylülerin toprak ve hürriyet isteklerini iki yoldan bastırdılar. Bir yandan jandarma dipçiği ve komando zulmü ile köylülerin mücadelesini ezdiler. Diğer yandan toprak dağıtma masalıyla yoksul köylüleri aldatmaya ve uyutmaya çalıştılar..

Bugün uygulanması söz konusu olan kanun, bilindiği gibi 12 Mart hükümetleri zamanında çıkarılmıştı. Bu kanun esas olarak köylülerin toprak talebini bastırmak ve büyük toprak sahiplerinin durumunu kuvvetlendirmek amacını gütmektedir. Köylünün mücadelesine dayanmayan ve yoksul köylülerin yönetimi altında yürütülmeyen bütün toprak reformlarının niteliği budur. Amerikan emperyalizminin işbirlikçisi iktidarların Latin Amerika ülkelerinde yaptığı sözde reformlar ve en son İran Şahı'nın meşhur «ak devrimi» bu gerçeği defalarca ispat etti. Bu ülkelerde on-yirmi yıl süren uygulamalarda toprak dağıtımı yüzde beşe ulaşmadı. Ayrıca dağıtılan topraklar, çeşitli yollardan gene toprak ağalarının eline geçti. Toprak sahiplerine ödenen milyonlar da cabası oldu. Köylünün toprak ve hürriyete kavuşması, bir iktidar meselesidir. Büyük burjuvazi ve toprak ağalarının iktidarı yıkılmadıkça, toprak ağalarının köylük bölgelerdeki nüfuz ve hakimiyetleri devam ettiği sürece toprak meselesi halledilemez.

Bugünkü faşist iktidar, aslında toprak ağalarının hakimiyetine son vermiyecek ve köylülerin hayatında hiç bir önemli değişiklik getirmiyecek olan bir uygulamayı dahi geciktirmekte, toprak ağalarının mümkün olduğu kadar kazançlı çıkmaları için gerekeni yapmaktadır. Yapılan yatırımlarla verimliliği artan topraklardan kaldırılan hasat, ağaların ambarlarını doldu racak, milyonlarca lira tazminatlarla ağaların servetlerine yenileri katılacak, diğer taraftan göstermelik olarak dağıtılan topraklar da zamanla tekrar ağaların elinde toplanacaktır.

★ «TOPRAK REFORMU»BU GİDİŞLE İKİ BIN YIL SONRA TAMAMLANACAK

Bilindiği gibi toprak reformu kanunu iki yıl önce çıkmıştı. Bu yıl ilk defa Urfa'nın Akçakale ilçesinde uygulanacak ve 2500 yoksul köylüye toprak verilecekti. Oysa bugün Türkiye'de topraksız köylü ailelerinin sayısı 1 milyon 268 bindir. Toprağı yetmiyen köylü ailelerinin sayısı ise 1 milyon 400 bindir. İkisinin toplamı 2,5 milyon aileyi geçmektedir. Bu yıl toprak dağıtılacağı söylenen 2500 köylü, topraksız ve az topraklı köylülerin binde birinden bile azdır. Gerici iktidarlar, iki yıl da 2500 köylüye dahi toprak dağıtamadılar. Türkiye'nin 600 ilçesinden birinde dahi toprak dağıtımını gerçekleştiremediler. Bunu başaracak olsalar dahi, bu gidişle toprak reformunu ancak iki bin yıl sonra tamamlıyacaklardır. Kaldı ki onların «Toprak Reformu» dedikleri şeyin köylülerin kurtuluşuyle bir ilgisi yoktur.

Toprak ağalarının menfaati, kadastroların yapılmasını gerektiriyor.. Milyarlarca lira tazminatın toprak ağalarının kesesine inmesi için bu şarttır. Kadastro'nun yapılmadığı gerekçesiyle toprak dağıtımı geciktiriliyor. Bugün Türkiye'de arazinin dörtte birinin dahi kadastrosu tamamlanabilmiş değildir. Kadastronun elli yıldan önce bitirilmesine imkân görülmemektedir.. Oysa milyonlarca topraksız ve yoksul köylü bir an önce toprağa kavuşmak istiyor. Şehirlerde iş bulma imkânı olmayan bu milyonlarca aile için toprağa kavuşmak, karın doyuracak ekmek bulma meselesidir.

Aslında ağaların büyük toprak mülkiyetinin kaldırılması ve toprağın millileştirilmesi, burjuva devriminin bir görevidir. Toprak ağalarının kesesine inen toprak kiralarının kalkması, tarımda kapitalizmin gelişmesinin, makinalaşmanın ve verimin yükselmesinin de şartıdır. Büyük toprak sahiplerinin mülkiyetine son verilmesi, Marks ve Lenin'in sık sık belirttikleri gibi henüz kapitalizmin sınırları içinde kalan bir ilerlemedir. Fakat burjuvazi, kendisi de özel mülkiyet sahibi olduğu için, böyle bir ilerlemeden korkmakta dır. Hele Türkiye gibi toprak ağaların iktidara ortak olduğu geri ülkeler de; büyük burjuvazi feodal kalıntılarla sıkı bir ittifak içindedir. Bu ülkelerde toprak meselesinin halledilmesi, artık proletarya önderliğindeki demokratik devrimin zafere ulaşmasına bağlıdır. Stalin'in belirttiği gibi, «Toprak devrimi, burjuva demokratik devrimin temeli ve özüdür.» Bunu başarmadan sosyalizme geçme imkânı yoktur.

Revizyonistler çeşitli teorilerle toprak ağalarını desteklemektedirler. Gerek Behice Boran, gerekse TSİP revizyonistleri, yoksul köylünün toprak talebini örtbas etmede hakim sınıflara yardımcı oluyorlar. Revizyonistlere göre toprak meselesi yoktur veya çok sınırlı bir bölge için söz konusudur. Onlar, demokratik devrimin emperyalistler ve faşistler tarafından yerine getirildiğini söylüyorlar. Toprak dağıtılmasının üretimde gerilemeye yol açacağını, bu sebepten gerici bir tedbir olduğunu ileri sürüyorlar. Çünkü revizyonistlerin, proletaryaya köylülük gibi güçlü bir müttefik kazanmak ve devrim yapmak diye bir meselesi yoktur. Yalnız Urfa ilinde 73 bin aile reisinin toprak için dilekçe vermesi, köylünün toprak talebini inkâr edenlere en iyi cevaptır. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde toprak ve hürriyet için mücadeleye atılan emekçi köylüler revizyonist safsataları çiğneyip geçecektir..

★ KÖYÜNÜN TOPRAĞA VE HÜRRİYETE KAVUŞMASI BİR İKTİDAR MESELESİDİR

Toprak reformu masallarıyle yıllardır aldatılan köylü yığınlarının ağalara ve gerici iktidarlara duyduğu hınç bir kat daha artıyor. Hakim sınıflar, toprak vaadleriyle köylüleri uyutacaklarını düşünüyorlar. Fakat bu vaadler yoksul köylülerin toprak talebini daha da güçlendiriyor. Ecevit, Demirel hükümetinin toprak dağıtmayarak, köylüleri mücadeleye «kışkırttığını» söylüyor. Köylülerin proletarya önderliğinde toprak ve hürriyet için mücadeleye atılması, hakim sınıfların bütün kesimlerinin korkusudur. Demokratik devrimi zafere götürecek temel güç olan işçi—köylü ittifakı, hakim sınıflarla kader birliği yapan revizyonistlerin de korkulu rüyasıdır.

Devrimci proletarya, toprak ve hürriyet isteyen köylü yığınlarını kendi bayrağı altına çağırıyor ve onlara tek kurtuluş yolunu gösteriyor. Büyük burjuvazi ve toprak ağalarının iktidarı yıkılmadıkça, köylüler için hayat hakkı yoktur. Ezilen köylü yığınlarını yüzyıllardır köleliğe, yoksulluğa ve cefaya mahkûm eden alınyazısını değiştirecek güç, proletarya önderliğinde bizzat köylülerin gücüdür. Çizmeli — kamçılı toprak ağalarının ortak olduğu iktidarlar, köylüye toprak ve hürriyet ihsan etmezler. Toprak devrimi, köylü yığınlarının tabandan yukarı doğru verecekleri iktidar mücadelesiyle başarılabilir. Hakim sınıfların devleti tarafından yönetilen sahte toprak reformlarında ağaların menfaati gözetilir.. Bu sebeple toprak meselesini ancak yoksul köylü yığınları kendi elleriyle çözebilirler. Ancak devrimci halk iktidarı altında, yoksul köylülerin yönettiği köylü komiteleri, kendi yararlarına bir toprak programı uygulayabilirler.

TOPRAK İŞLEYENİN, SU KULLANANINDIR!

Ağaların hiç bir tazminat hakkı olamaz!

Bütün ağa toprakları ve hazine toprakları bedelsiz olarak topraksız ve az topraklı köylülere dağıtılmalıdır!

Köylülerin tefecilere ve bankalara olan bütün borçları kaldırılmalıdır.

İşte devrimci proletaryanın toprak programının özü budur.

TOPRAK, HÜRRİYET, BÜTÜN BORÇLARIN İPTALİ, FAŞİZME PAYDOS!...

FABRİKADAN KÖYDEN

İSTANBUL DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ'NİN İŞKENCE VE BASKILARLA İLGİLİ AÇIKLAMASI

İstanbul Devrimci Gençlik Birliği Başkanı Mete Uygur, basına yaptığı yazılı açıklamada aynen şöyle demiştir:

«30 Nisan'da 1 Mayıs işçi günü ile ilgili olarak, «İşçiler, Kardeşler Bütün Halkımız» adlı bildiriyi Kanarya ve Safraköy'de dağıtan devrimci arkadaşlar, polis ve jandarma tarafından kanunsuz olarak gözaltına alınmışlardır.

«Safraköy'de bildiri dağıtan devrimci arkadaşlar 48 saat gözaltında tutulduktan sonra Bakırköy Basın Savcılığı tarafından suçsuz görülerek serbest bırakılmışlardır.

«Kanarya'da aynı bildiriyi dağıtan işçi kardeşimiz Hüseyin Çaynak serbest bırakıldığı halde ikametgâh belgesini polise götürdüğü gün tutuklanıp Sağmalcılar Cezaevine gönderilmiştir.

«Safraköy'de bildiri dağıtan devrimci işçi ve öğrenci arkadaşlardan Şentürk Dursun, İsrafil Altun ve Erdoğan Akhanlı, olaydan 15 gün sonra işyerlerinden alınarak 1. Şubede 15 gün işkence altında tutulmuşlardır. Daha sonra Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından tutuklanıp Toptaşı Cezaevine gönderilmişlerdir.

«İşkence, faşistlerin sandığı gibi o kadar güçlü bir araç değildir. Onların halkın mücadelesi karşısındaki zavallılığının ve çaresizliğinin eseridir.

«Devrimci fikirlerin halka ulaşmasından korkanlar bu arkadaşları 141/1 den gizli örgüt kurma suçundan yargılıyorlar. Devlet Güvenlik Mahkemesi, altında 8 kanunî derneğin imzası bulunan bir bildiriyi dağıtmakla gizli örgüt kurma arasında acaba nasıl bir ilişki kuruyor? Bu onların acizliğini ve çaresizliğini göstermiyor mu?

«Yukarıdaki örnek, MC Hükûmetinin halkımıza uyguladığı baskılardan sadece bir tanesidir.

Emperyalizm ve faşizm halkın mücadelesini sıkıyönetim, devlet güvenlik mahkemeleri, jandarma dipçiği, polis copu ve panzeri ile durduracağını sanıyorsa aldanıyor. Halkımız tarih boyunca zalimlere boyun eğmemiştir. Halkımızın emperyalizme ve faşizme karşı bağımsızlık vl demokrasi mücadelesinde daima yanında yer alacağımızı duyururuz.»

BUCA CEZAEVİNDEKİ DEVRİMCİLER BASKILARI PROTESTO EDİYOR

İzmir Buca Cezaevinde, Toprak — İş Sendikası eski genel başkanı Mehmet Ali Öztürk, İzmir DGB kurucularından Abdullah Karşılayan ve Ömer Şahin, ayrıca İsparta'dan Sinan Özsu ve Süleyman Ertaş adlı devrimciler tutuklu bulunmaktadırlar. İbrahim Çoban ise tutuklanmış, ilk duruşmasından sonra serbest bırakılmıştır. Tutuklulardan Abdullah Karşılayan.a poliste ağır şekilde dayak atılmış ve işkence tehdidinde bulunulmuştur.

Mehmet Ali Öztürk, savcılıktaki sorgusunda gizli örgüt iddialarını reddetmiş, Toprak — İş'in tarım işçilerinin haklarını koruyan kanunî bir kuruluş olduğunu söylemiştir. Ömer Şahin ve Abdullah Karşılayan ise Devrimci Gençlik Birliği'nin her devrimci gence açık, kanunî bir dernek olduğunu belirtmişler ve gizli örgüt iddialarını reddetmişlerdir.

Mehmet Ali Öztürk, Ömer Şahin, Abdullah karşılayan, Sinan Özsu ve Süleyman Ertaş, basına bir açıklama yaparak Buca Cezaevinde uygulanan baskıları **anlatmışlardır. Tutuklular,** kendilerinin diğer tutuklulardan tecrit edilmeye çalışıldığını ve kendileriyle konuşan tutuklulara dayak atıldığını söylemişlerdir. Osman Malak fabrikasındaki direnişle ilgili olarak tutuklanan üç işçinin kanunsuz olarak tecrite atıldığını bildiren devrimciler, açıklamalarını şöyle sürdürmüşlerdir: «Arkadaşlarımıza yapılan baskılar, insanlık dışı dövmeler, bize yapılan baskıdır. Bu gibi davranışlar bütün tutuklulara gardiyanların günlük işleri haline gelmiştir... Biz siyasi tutuklular olarak Buca Cezaevinde bizlere ve tüm tutuklulara yapılan kanun dışı işkence ve baskıları insan haklarına aykırı, ortaçağ kalıntısı bir metod olarak değerlendiriyoruz. Bu uygulamayı protesto eder, ve yetkilileri bu kanun dışı uygulamalar için uyarırız.»

AS—İS Sendikası Başkanı Cenan Bıçakçı'nın DİSK 5. Genel Kurulunda yaptığı konuşma:

DİSK YÖNETİCİLERİ TÜRK - İŞ'LE AYNI SUÇU İŞLİYOR

Çalışma Raporu diye Kongre sabahı elimize sıkıştırılan kitaba baktım. Bütün rapor, üç telgraf, iki mektup ve 23 demeçten oluşmuş. Öğretmen kıyımlarına, boykotlara, işçi ve öğrencilerin kurşunlanmalarına sahne olan ülkemizde sürdürülen faşist baskılara karşı DİSK'in yaptığı, yapacağı şeyler nedir? Orta Doğu Teknik Üniversitesinde sürdürülen boykotun sona erdiğini TRT haber olarak verdi. Oysa edindiğimiz bilgiye göre boykota katılmayan sadece 15 öğrenci var. DİSK'in öğrenci olaylarına devrimci aydın kıyımına karşı tavrı ne olacaktır? Bunun raporda çiziştirilen iki paragraflık yuvarlak sözlerle geçiştirilmesi, yakışık alacak şey değildir. Faşizme karşı mücadelede öğrenci örgütleriyle ve diğer devrimci çevrelerle yapacağımız güçbirliğini bu kongrede tam bir açıklığa kavuşturmamız gerekmektedir.

Hâlâ sürmekte olan bir sıkıyönetim içindeyiz. Oysa DİSK yöneticileri, ülkemizde sanki sıkıyönetim yokmuş gibi davranmışlar. Raporlarında, bu yönetimden tek söz bile etmemişler. Bırakalım diğer bütün sakıncalarını; bu yönetime çok dar bir açıdan baksak bile, sıkıyönetimin grevlerimizi yasaklaması, üyelerimize örgüt ve sınıf bilinci vermek üzere yapmamız gereken toplantılarımızı engellemesi karşısında susmamamız gerekirken, DİSK yöneticileri güllük gülistanlık bir ülkede yaşamanın rahatı içindeler.

DİSK'i oluşturmak üzere Türk -İş'ten ayrılan sendikaların yayınladıkları bildiriyi hatırlıyorum şimdi. Ayrılma nedenlerinin başında, işçi sınıfının sadece ekonomik savaş değil, aynı zamanda politik mücadele içinde olması gereği vardı. Bir de ayrıca, tarım — hayvancılık ve köylülük sorunlarına, vergilendirmelere Türk — İş'in gereği gibi ilgi göstermediğinden yakınılmaktaydı. DİSK'in bu konulara ne kadar uzak kaldığı, raporundan açıkça anlaşılmaktadır. Şu sıralar uygulanmakta olan toprak reformu oyununa karşı DİSK ne demektedir? Türk - İş'i bazı şeylerle suçla, ayrıl. Sonra sen de aynı suçu işle.

İşçi sınıfının politik mücadelesinden ne anlaşıldığı, son dönem yöneticilerinin eylemleriyle, kongreye sundukları raporda açıklıkla belirleniyor. Raporun 79. sayfasından 100. sayfasına kadar yazılanlarda genel hava şu ki. anti - faşist mücadele CHP'nin kuyruğuna takılmak istenmektedir. Anti - faşist mücadele, burjuva demokrasisinin kuyruğunda başarı sağlayamaz. Bir yerde, «CHP'nin 1973 seçimlerinde çoğunluk alması, solun ve aklın gücünü göstermiştir» deniliyor. Sosyal Demokrasinin zaferi, ne zamandan beri solun gücü olarak görülüyor? O, hangi akıldır ki, Sosyal Demokrasinin zaferine işçi sınıfının zaferidir der?

Sarı Sendikacılık, sadece kapalı kapılar ardında toplu iş sözleşmesi yapmak ve işçilere politika yapmamalarını önermek değildir. İşçi sınıfına yanlış politik hedefler göstermek de sarı Sendikacılıktır.

İşçi sınıfının iktidarı için anti - faşist savaş için DİSK yöneticileri işçilere yanlış hedefler göstermişlerdir. Bu bir taktik bile olsa, önerilerin varacağı topluluğun bilinç düzeyini düşünmeden uygulanan taktikler ters sonuçlar verirler. Kemal Türkler CHP'ye oy verme önerisi yaptıktan sonra DİSK üyelerinden bir bölümü CHP'ye üye olmuşlardır. Bu durum, işçi sınıfını CHP kuyrukçuluğuna götürme çabasıdır. Burada DİSK'i CHP'ye kayıyor diye eleştiren bir arkadaşımız daha önceden düşünmeliydi ve 1973 seçimlerinde «CHP desteklenmelidir» diye Yeni Ortam gazetesinde çarşaf çarşaf yazılar yazmasaydı. Önerilerin yapıldığı an değil, getireceği sonuçlar önemlidir.

Faşizmle mücadele, bildiri yayınlamakla yapılamaz. Toplumumuzun en dinamik gücünden oluşan DİSK'in yapacağı başka şeyler vardır Anti - diye başlayan bu tür formüllerden kaçmak gerek. Bunlar sadece bir şeye karşı olmaktan ibarettir. Bir ilkeyi yenmenin yolu, ondan daha üstün bir ilkeyle ona karşı çıkmaktır.

Bir Halk Sektörü olayı var. DİSK'in genel başkanı «Halk Sektörünü bütün gücümüzle destekleyeceğiz» diye demeçler vermiştir. Oysa raporda, Halk Sektörü ile ilgili hiç bir şey yok. Bu yutturmaca sektör karşısında DİSK'in tavrı ne olacaktır? Diğer önemli konular gibi bu konunun da kongremizde açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Halk Sektörü oyununa gelecekmiyiz, gelmeyecek miyiz?

Kongremize çağrılanlar konuşmalar yaptılar. Politikacılar Türk — İş ağzıyla konuştular. Dikkat ettiniz mi, «işçi sınıfı» demekten kaçınıyorlar. Her cümlede bir «işçi hareketi» Biz sınıfız.

Türk — İş üyesi Tek - Gıda - İş Sendikası Başkanı da, «Biz aynı şeyleri söylüyor, aynı şeyleri düşünüyoruz. Türk - İş de, DİSK de aynı şeyler için mücadele ediyor» dedi. Türk — İş ile DİSK'in birleşmesini önerdi.

Daha dün Ülker fabrikasında işçilerin panzerlere çiğnetilmesine neden olan, işçilerin sendika seçme özgürlüğüne karşı çıkan bu adam, hangi cesaretle birleşme önerisinde bulunuyor? Elbette tek sorumlu o değildir. DİSK'in genel kurulunda böyle konuşmaları yapmak cesareti veren, DİSK'in son yıllardaki yumuşamış, devrimcilikten sapmış tutumudur.

DİSK, kuruluş yıllarındaki tutarlılığına, devrimciliğine, doğru çizgisine dönmek zorundadır. Bunun için örgütlenme, politik tavır gibi konuları açık açık ele almak ve kesin kararlara varmak zorundayız.

Sayın arkadaşlar, bir saat önce AS — İS sendikasının İstanbul'daki üyelerinin görüşlerini yansıtan bir mektup aldım. Kongre çalışmalarından sonra dün akşam hep birlikte bir lüks lokantaya gidip yemek yiyişimiz eleştiriliyor. Ve benden bu yemekleri protesto etmem isteniyor. Buna dayanarak ben, bu akşam ve yarın akşamki yemeklere katılmayacağım. Siz hepiniz beni protesto etseniz de, ben sendikamızın üyelerinin görüşlerine uyup bu lüks yerlerde verilen yemeklere katılmayacağım. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim..

Adana'da sarı sendikacılara karşı mücadele eden PİLSA işçileri.

ADANA'DA İŞÇİLER FAŞİST TEKSİF YÖNETİCİLERİNE KARŞI ÇIKIYOR

Adana'da Teksif'in Karşıyaka şubesi başkanı Ahmet Yeterşans'ın faşist baskıları. tekstil işçileri arasında tepki yaratmıştır. İşçiler olağanüstü kongre için imza toplamaya başlamışlardır.

PİLSA fabrikası işçileri, düzenledikleri açık oturumda, sarı Teksif yöneticilerinden toplu sözleşme görüşmelerinin geciktirilmesinin ve patronlar karşısında pasif kalınmasının hesabını sormuşlardır. Toplantıdan bir gün sonra Ahmet Yeterşans PİLSA'ya giderek Nihat Uzunca adlı işçiye ağır hakaretlerde bulunmuştur. Ahmet Yeterşans, bu davranışına karşı çıkan Erdoğan adlı işçiye de silâh çekmiştir.

Başkanlığa geldiği günden bu yana MHP'li militanları çeşitli işyerlerine aldıran Ahmet Yeterşans' bir süre önce de bir grup faşist kadın vasıtasıyla kadın işçiler üzerinde baskılara başlamıştır. Bu ve buna benzer davranışlar işçiler arasında tepkiyle karşılanmış ve işçiler olağanüstü kongreye giderek faşist yöneticileri devirmeye karar vermişlerdir.

DÜZELTME

Dergimizin 8. sayısında yayınladığımız «'Provokasyon' Teorisi Neye Hizmet Ediyor» yazısında bir takım dizgi hataları yer almıştır. Bunları belirtiyoruz:

1. Sayfa 8'de 3. sütunun sondan ikinci cümlesinde: «Onlar için haberleri getiren» yerine, «onlar için felâket haberleri getiren» olacak.

2. Sayfa 8'de Lenin'den çerçeve içinde yapılan alıntıda: «öğrendikten sonra zirveye ulaştılar» yerine, ««öğrendikten sonra zafere ulaştılar» olacak.

3. Sayfa 9'da ilk sütun, ilk paragrafın son cümlesinde: «O gün Dolmabahçe'ye inilmesini isteyen başkaları» yerine, «O gün Dolmabahçe'ye inilmesini İSTEMEYEN başkaları da vardı» olacak.

4. «'Provokasyon' Korosu» arabaşlığı altındaki bölümde son cümle şöyle olacaktır: «Onlar yalnız halkımızın mücadelesini değil, silâhlı mücadele veren dünya halklarını ve bu mücadelelere önderlik den...»

5. «Örgütlenme pasifizmin Kılıfı Değildir» bölümünde son paragraf dizgi yanlışları yüzünden anlaşılmaz hale belmiştir. Üçüncü cümleden itibaren yeniden veriyoruz: «Proletarya ve halk kitleleri sadece ve sadece mücadele içinde örgütlenebilir. Bugün devrimciler kitlelerin faşizme karşı mücadelesini seferber etmek, yükselen mücadeleye önderlik etmek ve proletaryayı ve halkı bu mücadele içinde örgütlemekle görevlidirler, Mücadeenin gelişmesi için aynı zaman da, revizyonist kaçaklıkla ve 'provokasyon' teorisiyle de mücadele etmek zorunludur.»

Okuyucularımızdan bu düzeltmeleri yapmalarını diler, özür dileriz.

İKİ CAM FABRİKASINDA DİRENİŞ

Teknik Cam Fabrikasında çalışan Hür Cam İş üyesi 350 işçi, direnişe geçti. Her ay fabrikanın yardımlaşma sandığı için işçilerden ellişer lira toplanarak biriken 182 bin liranın patron tarafından yendiği ortaya çıktı. Daha sonra hesap soran işçilerden birkaçı işten atıldı. İşçiler, arkadaşları işe alınıncaya kadar direneceklerini belirtmişlerdir. Patronun mamulüne yüzde 52 zam yaptığını belirten işçiler, ücret artışı istemişlerdir, Ayrıca yardımlaşma sandığı başkanının da görevinden alınmasını talep etmişlerdir..

Topkapı Şişe Cam Fabrikasında da işçiler 27 Mayıs günü işbaşı yapmadılar. Vardiyalı olarak çalışan fabrikadaki işçilere bugüne kadar bayram tatili hakkı tanınmamıştır. Patron direniş sonunda işçilere ücretli izin verildiğini bildirmek zorunda kaldı.

DEVRİMCİ ARKADAŞIMIZ SÜREYYA ÇAKIR'I TRAFİK KAZASINDA KAYBETTİK

Devrimci arkadaşımız Süreyya Çakır, 3 Mayıs 1975 Cumartesi günü geçirdiği bir trafik kazası sonucu aramızdan ayrıldı. Emekçi bir ailenin kızı olarak Tokat'ta doğan Süreyya arkadaş, devrimci mücadeleye her geçen gün daha kararlı bir şekilde katılan bir kadın emekçiydi. Devrimci Sağlık — İş Sendikası İzmir şubesinin teşkilâtlanmasında aktif bir rol oynadı. Daha sonra Ege Üniversitesi hastanesinde, 12 sayılı kararnamedeki işçi - memur ayrımını protesto için yapılan direnişe ön saflarda katıldı. Bu direniş boyunca işçiler arasında devrimci fikirlerin yayılmasında etkili oldu. Dergimiz kadın işçilerin durumuyla ilgili olarak Süreyya Çakır ile yaptığı bir konuşmayı 2. sayısında orta sayfada yayınlamıştı. Aynı sayfada sağ üst köşede, Süreyya Çakır'ın Ege Üniversitesindeki direniş sırasında çekilmiş bir resmi yer alıyordu. Süreyya Çakır, kendisiyle konuşan arkadaşımıza şöyle demişti.

«Kadınlar üzerindeki bu baskılar, ge

(Devamı 10. sayfada)

TURAN YILMAZ GİBİ HAİNLER HALKIMIZI ALDATAMAZ!

24 Mayıs akşamı Ankara Atatürk Spor Salonunda DİSK'e bağlı sendikalar bir işçi gecesi düzenlediler. Binlerce işçi ve gencin katıldığı gecede, hapishaneden tahliye olmak için devrimcilere küfretmiş ve faşizme uşaklık yolunu seçmiş bir hain olan Turan Yılmaz, «Aşık Turabi» adıyla sahneye çıktı ve halkın devrimci duygularına hitab eden türküler söylemeye kalkıştı. Bu durum devrimciler taraftndan haklı olarak protesto edildi Salon «Hain Turabi» «Dönek Turabi» «Hainlere yer yok gibi» sloganlarla çınladı. Sahte halk ozanı bir süre sonra türkü söylemeyi kesmek zorunda kaldı.

TURAN YILMAZ: FAŞİSTLERE HİZMET EDEN BİR HAİN

Turan Yılmaz, TİİKP Davası sanıklarındandı. O, hapishaneden tahliye olmak için faşistlere şerefini sattı ve ihanet yolunu seçti.

TİİKP Davası sanıkları, Ankara Üç Numaralı Sıkıyönetim mahkemesi önünde sorgu vermeyi reddetmişlerdi. Sanıklar, her türlü kanunsuzluğun ve baskının pervasızca yapıldığı bir mahkemede ve cezaevinde ağır bir zulmün hüküm sürdüğü şartlar altında serbestçe ifade veremeyeceklerini belirtmişlerdi.

Turan Yılmaz, 5 Haziran 1973 tarihli celsede, sanıkların serbestçe benimsedikleri bu tutumu şu sözlerle karalamaya çalıştı:

«Duruşmaların açılmasından bu yana, bir kısım arkadaşlarımızın huzurunuzda sorgu vermemelerinin nedeni, cezaevinde diğer sanık arkadaşları tarafından baskı ve tehdide maruz kalmalarıdır. Bu baskı ve tehditler, sorgu vermek isteyen diğer masum arkadaşların aleyhlerine bir durum yaratmaktadır» (Duruşma Tutanağı, s. 121)

Turan Yılmaz bu sözlerle faşistlerin hizmetine girdiğini açıkça ilân ediyordu Cezaevi idaresi, mahkeme ve savcılar, onu devrimcilere karşı kullanmaya başladılar. İdare, onu Mamak Cezaevinde daha çok dönecklerin toplandığı Dış — B koğuşuna. İrfan Uçar haininin yanına verdi. İrfan Uçar burada Cezaevi idaresi hesabına çalışıyor, devrim dâvâsına inancı sarsılmış unsurları faşizmin hizmetine sokulacak şekilde yetiştiriyordu. Turan Yılmaz da bu hainin yetiştirmelerindendir. O, TİİKP Davasında faşistlere hizmet ederken, diğer bir hain olan Halis Özkan ile de işbirliği yapmıştır.

Turan Yılmaz, 7 Eylül 1973 tarihli celsede de bir dilekçe okudu. Bu dilekçede de devrimcilere alçakça iftiralarda bulundu. Bazı sanıkların diğerlerini tutuklu olarak kalmaya zorladıkları hapishanede devrimcilerin birbirlerine girdikleri yalanını utanmadan söyledi. Aynı duruşmada Halis Özkan da Marksizm — Leninizme ve devrimcilere küfreden, faşistleri öven bir dilekçe okumuştu. Sanıklar bütün bu iftiraları nefretle ve tepkiyle karşıladılar. Turan Yılmaz haini, üzerine yürüyen devrimcilerin elinden kurtulmak için salonda görevli subaylara sığındı. Tahliye edilmesi için aşağıdaki sözlerle mahkemeye yalvardı:

«Halis Özkan'ın dilekçesi okunduktan sonra, Heyetiniz celseyi tatil ettiği sırada salondaki sanıklar bana hücum ettiler. Aynı tehdit cezaevinde de devam etti... Can emniyetimin olmadığını tahmin ediyorum. Tahliyemde bu hususun nazara alınmasını isterim.» (Duruşma Tutanağı, s. 174)

Gerçekte can güvenliği olmayanlar, Cezaevi idaresinin terör ve işkencesi altında tutulan devrimcilerdi. Onların can güvenliklerinin sağlanması için yaptıkları bütün talepler karşısında Mahkeme hiç bir teşebbüste bulunmamıştı. Ama aynı mahkeme, Turan Yılmaz'ı can güvenliğini sağlamak gerekçesiyle tahliye etmede hiç tereddüt göstermedi.

SANIKLARIN TURAN YILMAZ'A CEVABI

Sanıklardan Ziya Yüksel, 13 Eylül 1973 tarihli celsede okuduğu bir dilekçeyle. Turan Yılmaz'ın tehdit ve saldırıya uğradığı yolundaki yalanlarını şöyle çürüttü:

«... 6.9.1973 günü Turan Yılmaz mahkemeden döndükten sonra koğuşa girerek bizlere «köpekler» diye hakaret etti. Bir arkadaşın «sus» demesine rağmen hakaretlerine devam ederek küfürlerle üzerimize yürüdü. Bu arada aynı koğuşta bulunan ihbarcı iki asker tutuklu da onunla birlikte üzerimize saldırdı. Daha bir - iki dakika geçmeden yirmi - otuz askerle birlikte Cezaevleri Genel Müdürü ile Üsteğmen Burhan Poturna koğuşa girdi. Saldırıya uğrayan biz olmamıza rağmen Üsteğmen Burhan Poturna ve onun emir verdiği askerler tarafından ben, Ankaralı Mehmet Cengiz ve İhsan Adıgüzel ile diğer arkadaşlar cop ve tekmelerle dövüldük. Bizlere küfür edildi. Bu arada Turan Yılmaz'ın da, başardığı işten dolayı sırtı sıvazlanıyordu. Daha sonra Dış — B koğuşunda bulunan ve idareye hizmetleriyle tanınan bazı tutuklular seçilerek şahit olarak kabul edildi. Düzenlenen şahit ifadeleriyle mahkemeye verildik. Cop izleri halen vücudumda mevcuttur...» (Ziya Yüksel'in Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Üç Numaralı Askerî Mahkemesinde okuduğu 13.9.1973 tarihli dilekçesi)

14 Eylül 1973 tarihli celsede ise, sanıklardan Gün Zileli, Turan Yılmaz'ın iftiralarını şöyle cevaplandırdı.:

«Turan Yılmaz, cezaevi idaresince Altıncı Koğuşta neler konuşulup geçtiğini idareye bildirmesi hususunda kendisine talimat verildiğini, tutuklandığı zamanlarda bize anlatmıştı. Baskının kim tarafından ve ne şekilde yapıldığı ortadadır. Kendisine karşı diğer sanıkların bir baskısı yoktur. Huzurunuzda sorulan bir soruya, kendisi, «sosyal baskıdan» bahsederek cevap vermiş, üzerindeki baskıyı bu şekilde nitelendirmiştir. Turan Yılmaz'ın dilekçesinde, cezaevindeki muhtelif guruplar birbirlerine başkaldırmaktadırlar şeklinde bir itham var. Bu, MİT'in temennisinden başka bir şey değildir. Cezaevinde bütün guruplar arasında anti—faşist bir birlik ve beraberlik vardır... Proleter davası yüce bir davadır. Proleteryaya ihanet edenleri halkın lâneti çarpar.» (Duruşma Tutanağı, s. 190)

Daha sonra Turan Yılmaz'ın avukatı Çetin Güner de onun vekâletinden istifa ettiğini bildirmiştir. (Duruşma Tutanağı s. 211)

HALKIMIZ İHANETLERİ UNUTMUYOR

İşte işçi gecesinin «Aşık Turabi»si, işçi sınıfına ihanet eden böyle bir haindir. Bu dönek şimdi ihanetini unutturmak ve halkın arasında serbestçe dolaşabilmek amacıyla devrimci aşık kimliğine bürünüyor ve ısrarla ilerici çevrelerde boy gösteriyor. Daha dün küfrettiği halkımızın anti — emperyalist, anti — faşist mücadelesini dile getiren türküleri söyleyerek kendini gizlemeye çalışıyor. Bütün devrimciler ve yurtseverler Turan Yılmaz gibilerinin bu çabalarına karşı uyanık olmalı, bunları aralarında barındırmamalı ve bütün kapıları yüzlerine kapamalıdırlar. Bugün faşizme karşı olmanın gereği budur. Halkımız faşistlere hizmet edenleri unutmamıştır. Ne faşistlerin zulmüne, ne de onlara şahsiyetini satanların ihanetine sünger çekilemez.

YARINLAR BİZİM

Bir yanda bakımsızlıktan bir deri, bir kemik kalmış binlerce çocuk işçi. Bir tezgâhın başında saatlerce ayakta duran, veya bir aracı tamir için yere uzanmış yatan çocuklar. Hatta sırtında kendi ağırlığından çok fazla yükle iki büklüm ilerleyen çocuklar. Üstleri başları yağ, kir ve pas içinde.. Cehaletin karanlıklarına hapsedilmiş binlerce çocuk işçi. Diğer yanda işçilerin alınterini ve göznurunu gaspederek semiren patronlar. İşte Türkiye'de hergün şahit olduğumuz yüzlerce manzaradan biri.

Yurdumuzdaki geri toplumsal yapının en önemli özelliklerinden biri bütün hakları ellerinden alınmış onbinlerce çocuk işçinin köle gibi çalıştırılmasıdır. Patronlar çocuk işçileri ağır bir sömürü altında tutmakta, onlar üzerinde insafsız bir zorbalık uygulamaktadırlar. Kapitalizm, bütün işçiler gibi, küçücük çocukların da kanı ve teri pahasına gelişmektedir.

Çocuk işçiler patronların ucuz işgücü kaynağıdır. Ayrıca patronlar sömürü ve zulümlerine daha kolay boyun eğdireceklerini düşündükleri için birçok yerde çocuk işçi çalıştırmayı tercih etmektedirler. Artan hayat pahalılığı ise, yoksul halkı çocuklarını bile çalıştırmaya zorlamaktadır. Böylece parababaları bir yandan halkımızı bir dilim ekmeğe muhtaç ederken, diğer yandan da yoksulluğun yarattığı geçim sıkıntısından yararlanarak kârlarına kâr katmaktadırlar.

Patronlar, çocuk işçilere büyük bir insanın yapabileceğinden daha çok iş yaptırıyorlar. Çocuklar yetişkin işçiler gibi gece vardiyasına ve fazla mesaiye kalıyorlar. Üstelik kötü sağlık şartları altında çalışan çocukları patronlar, sigortasız olarak, yani kaçak çalıştırıyorlar. Bu şartlar altında çocuklar daha genç yaşlarında yıpranıyorlar. Patronlar çocuklara iktisadi sömürünün yanısıra feodal baskı da uyguluyor. Çocukları dövüyorlar, onlara küfrediyorlar, angarya çalıştırıyorlar.

★ ÇOCUK İŞÇİLER TAMAMEN PATRONLARIN İNSAFINA TERKEDİLMİŞTİR

Gerek iş kanununda, gerekse Sosyal Sigortalar Kanununda çocuk işçilerle ilgili bazı hükümler bulunduğu halde patronlar çocuklara istedikleri zaman işçi, istedikleri zaman da çırak muamelesi yaparlar. Meselâ işçilere asgari ücret hükmünü getiren İş Kanunu karşısında patron, işçiyi çırak olarak çalıştırdığını söyler ve ona çok az bir haftalık verir. Çünkü kanunlar «çırağın yaptığı iş karşısında ücret almamasını» ön görmektedir. Çıraklık sözleşmesi usulüne göre çırağın, yani çocuk işçinin başta gelen görevi ustaya, yani patrona sadakattir. İşte patronlar çocuk işçileri ezerken, gerektiği zaman bu hükümlerin arkasına saklanırlar. Kanun, patronların, 18 yaşından küçük çırakların mesleki eğitimlerini sağlamakla yükümlü olduklarını söylemektedir. Patronlara bu hüküm hatırlatılınca, onlar, bu sefer de çocukları işçi olarak çalıştırdıklarını öne sürmektedirler. İşçilerin 8 saatten az çalışamayacaklarını belirtmektedirler.

Çocuk işçilerin iş güvenliği yoktur. Patronlar istedikleri zaman çocukları işten çıkartırlar. Çocuk işçilerin ise, haklarını arayacak bir sendikaları dahi yoktur. Onlar tamamen örgütsüz ve dağınık durumdadırlar. Patronlar sendikalaşma çabalarını derhal bastırmaktadırlar. Öte yandan sendikalar, çocuk işçilerin yoğun olarak çalıştırıldığı küçük işyerlerini teşkilâtlamaya önem vermemektedirler. Zira mevcut sendikaların büyük çoğunluğu işçileri teşkilâtlamayı değil, kasalarını doldurmayı düşünmektedirler. Onlar, bu nedenle çocuk işçilerin sendikalaşma isteklerine kulak tıkıyorlar.

Bugün Türkiye'de çocuk işçilerin iş hayatında hâlâ Lonca sisteminin gelenek ve görenekleri hüküm sürmektedir. Çocuk işçilerle patronlar arasındaki ilişkiler işçi-patron ilişkisi değil usta çırak ilişkisidir. Bu ilişkide çıraklık sözleşmesi usulüne göre «ustaya sadakat» «ustanın ağzından çıkan kanundur» anlayışı hakimdir. Bütün bunların sebebi yurdumuzda yarı-feodal yapının tasfiye edilememiş olmasıdır. Patronlar, «çocuk işçileri yetiştirme» ve «onlara bir sanat kazandırma» bahanesiyle, her türlü keyfi muameleyi kendilerine bir hak olarak görmektedirler. Atelyelerde ve fabrikalarda çocuk işçiler her an için hakaret ve dayakla karşı karşıyadırlar. Bazı yerlerde su içmek ve tuvalete gitmek gibi en tabii ihtiyaçlarını karşılamaları dahi yasaklanmıştır.

Patronlar çocuk işçileri sindirmek için akla gelmedik daha birçok metod uygulamaktadırlar. Meselâ Panter Konfeksiyon'da patron, sendikaya yazıldıkları gerekçesiyle 15-16 yaşındaki kız çocukları teker teker bodruma çekerek dövüyor, sarkıntılık ediyor. Cem Ticaret Düdüklü Tencere Fabrikasında ise 10-11 yaşındaki çocuklar mesaiye kalmak istemeyince patron adamı bazı ustabaşılar, onları işten atmakla tehdit ediyor, iğne batırıyor, hatta zincirle dövüyorlar. Çocuk işçilerin büyük çoğunluğunun kaçak çalıştıkları ve iş güvenlikleri olmadığı için boşta kalmak korkusuyla bu baskılara karşı çıkmaları zorlaşmaktadır.

★ KANUNİ HAKLAR KAĞIT ÜZERİNDE KALMAKTADIR

Yüzyıldan beri hakları için mücadele eden işçi sınıfımız, kanı ve canı pahasına bazı haklarını hakim sınıflardan söke söke almıştır. Fakat bu hakların büyük bir kısmı hâlâ kağıt üzerinde kalmaktadır. Meselâ İş Kanunun «ağır ve tehlikeli işler» i belirten 78, maddesi şöyle demektedir:

«16 Yaşını doldurmamış çocuklar ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılamaz.» Oysa bugün atelyelerde ve fabrikalarda 16 yaşının altında birçok işçi en tehlikeli işlerde çalıştırılmaktadır. Zaten bu işçiler kaçak olarak çalıştırıldıkları için, kanunun getirdiği teminattan yararlanamazlar.

Yine kanun, çocuk işçilerin sağlık şartlarıyla ilgili olarak ta bazı hükümler getirmiştir. İş Kanununun 80. maddesi şöyle demektedir: «12'den 18 yaşına kadar çocukların herhangi bir işe alınmalarından önce, işyeri hekimi, işçi sağlığı dispanserleri, bunların bulunmadığı yerlerde sırasıyla en yakın Sosyal Sigortalar Kurumu, Sağlık Ocağı, Hükümet ve Belediye Tabiblerine muayene ettirilerek işin niteliğine ve şartlarına göre, vücut yapılarının dayanıklı olduğunun raporla belirtilmesi ve bunların 18 yaşı doluncaya kadar en az her 6 ayda bir aynı şekilde doktor muayenesinden geçirilerek bu işte çalıştırılmaya devamlarında bir sakınca olup olmadığının kontrol ettirilmesi ve bütün bu raporların işyerinde muhafaza ettirilerek yetkili memurların isteği üzerine kendilerine gösterilmeleri zorunludur.

Kanunun bu hükmü, çocuk işçilerin durumuyla sanki alay etmektedir. Çünkü bugün ülkemizde çocuk işçilerin en ağır şartlarda ve en kötü sağlık şartları altında çalıştırıldıklarını herkes bilmektedir. Çocuk işçiler çoğu yerde, yetişkin insanları bile yıpratan aşırı sıcak altında, toz duman içinde, veya kapısı penceresi olmayan soğuk yerlerde çalıştırılırlar..

Kanun, çocuk işçilerin eğitimi için de bazı tedbirler getirmiştir. Meselâ, İş Kanununun 67. maddesi şöyle demektedir: «16 yaşını doldurmamış çocukların hangi işte olursa olsun, günde 8 saatten fazla çalıştırılması yasaktır. Bunlardan ilkokula gidenlerin iş saatleri okul saatlerine engel olmayacak şekilde düzenlenir ve ders saatleri 8 saatlik çalışma süresinin içinde sayılır.» Bu hüküm de çocuk işçilerin durumu yanında gülünç olmaktadır. Çocuk işçilerin arasında 8 saatten az çalışanı bulmak imkânsızdır. Hele bunların okula gitmelerini düşünecek ve okul süresini iş saatlerinin içinde sayacak bir patrona rastlamak mümkün değildir. Kanunun açık hükmüne rağmen hiçbir denetimin olmaması, bu insafsız sömürünün devam etmesini sağlamaktadır..

İş Kanununun 69. maddesi ise, «18 yaşını doldurmamış erkek çocuklarla, her yaştaki kadınların gece çalıştırılmaları esas itibariyle yasaktır» demektedir. Gerçekte ise, meselâ hemen bütün tekstil fabrikalarında 18 yaşından küçük kızlar gece vardiyada çalıştırılırlar. Bütün bir haftalık mesai boyunca ellerine geçen ise, ancak 150 liradır Ayrıca şefler, angarya iş kabul etmeyen kız çocukları hırpalamaktadırlar.

★ ÇOCUK İŞÇİLER YOĞUN BİR GERİCİ PROPAGANDA ALTINDA

Hakim sınıflar bütün bu baskılara ilaveten, çocuk işçiler arasında yaygın bir gerici propaganda yürütmektedirler. Patronlar ve iktidarlar, çocuk işçileri gerici gazeteleri, foto—roman ve seks romanlarını okumaya teşvik ediyorlar. Devrimci yayınların okunmasını ise zorla engelliyorlar.

Bazı yerlerde çocuk işçiler faşist ideolojinin propagandasının yapıldığı yerlere zorla götürülüyorlar,

Çocuk İşç…
Dayak, Kü…

Meselâ, Topkapı Maltepe'deki atelyelerde çalış… bazı çocuklarla yaptığımız konuşmalarda çocukl… şunları anlattılar: «3 Mayıs'ta Türkçüler gec… vardı. Geldiler, bizi toplayıp götürdüler. Türkler… diyorlardı, ama patronların sesi olduğu belliydi.»

★ 'HEM ÇALIŞIRIZ, HEM DÖĞÜŞÜRÜZ…

Topkapı Maltepe'de 7-8 kişilik bir dokuma at… yesinde çalışan 17 yaşındaki bir işçi ise, kend… ile yaptığımız röportajda bize şunları söyledi: … yaşımdan beri hep bu işte çalışırım. Ne sigorta… var, ne sendika bilirim. Çift vardiya yaparız. Baz… gündüz, bazan gece 12 saat çalışıyoruz. Haftada … lime 200 lira geçiyor. Bu şimdiye kadar aldığım … yüksek ücret. Ustalar, patronlar bizi daha fazla … mürebilmek için ellerinden geleni ardlarına koym… yorlar. Dövüyorlar da, bağırıyorlar da. Ama ben …

«Birleşirsek ustalar, …

Çocuk İşçilerle Konuş…

"BEN DE HALKIMIN … GERÇEKLEŞECE… MÜCADELESİN… KATILACAĞIM…

Halkın Sesi muhabirleri, bazı çocuk… yaptılar. Bu konuşmalar, bütün halkım… lerin de hızlı bir uyanış içinde bulun… mektedir.

Topkapı'da hediyelik plastik eşya atölyesinde çalışan bir işçi şöyle dedi:

— İsmin nedir:

(...) (İşten atılmaması için ismini vermiyoruz.)

— Kaç yıldır çalışıyorsun?

— Altı aydır.

— Okula gittin mi?

— Orta 2'den ayrıldım.

— Kaç yaşındasın?

— 15 yaşındayım.

— Memleketin?

— Tunceli.

— Sigortan var mı?

— Yok.

— Günde kaç saat çalışıyorsun?

— 11 saat çalışıyorum. Sabah 8'den, akşam 7'ye kadar.

— Öğle tatili var mı?

— Sadece yemek molası var Yarım saat.

— Atölyede gece vardiyası var

...er Üzerindeki Baskı, ...ir ve Angaryaya Son!

...evabımı veririm. Senin anlayacağın hem çalışırız, ...em dövüşürüz.»

Başka bir dokuma atelyesinde çalışan bir işçi ...se, sorduğumuz sorulara şu cevapları verdi: «10 ...yaşımda işe başladım. Şimdi 17'yi bitirdim. Sigorta ...sendika yok. Ailem köyde. Biz burada garibanız. ...Yoksulluktan okula gitmedik. İstanbul'a geldim, da...a çok para kazanırım diye. Günde 12 saat çalışıp ...haftada 250 lira alırım. Patronlar hep gaddardır. ...Küçükten döğmeğe kalkarlardı. Şimdi yapamıyor...lar. Küfrederse biz de cevabını veririz.»

Çocuk işçiler, işte bu kahredici şartlar altında ...olgunlaşıp patronlara başkaldırmayı öğreniyorlar. ...Onlar işçi sınıfımızın kitleler halinde yürüttüğü m... ...cadelelerde daima yerlerini almaktadırlar. İşçi sı...nıfımızın devrimci düşüncesi ve devrim gelenek...leri genç işçiler, hatta çocuk işçiler arasında da ...hızla yayılıyor.

...onlar bize bağıramaz!»

★ ÇOCUK VE GENÇ İŞÇİLERİ BEKLEYEN DEVRİMCİ GÖREVLER

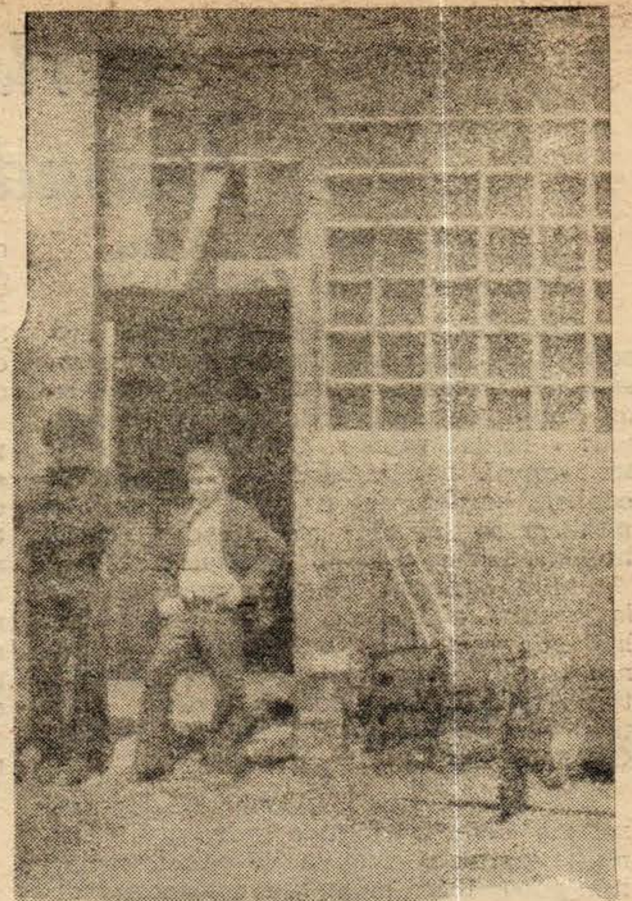
Bugün Türkiye'deki devrimci yükseliş, çocuk işçileri de etkilemektedir. Onlar bugün hem kendi aralarında, hem de diğer işçilerle ve devrimci öğrencilerle birleşmek istiyorlar. Devrimci öğrenciler, çocuk işçilerle ve genç işçilerle kaynaşmalı, onların meselelerini kendi meseleleri saymalı, genç işçilerin örgütlenmesinde ve verdikleri haklı mücadelelerinde onlara yardımcı olmalıdırlar. Mao Zedung'un belirttiği gibi: «Bir gencin devrimci olup olmadığının tek bir ölçüsü vardır. Bu ölçü onun geniş işçi ve köylü kitleleriyle kaynaşmak isteyip istememesi ve bunu yapıp yapmamasıdır. Eğer bunu yapmak istiyorsa ve gerçekten yapıyorsa, devrimcidir.» (Seçme Sözler)

Çocuk ve genç işçilerin mücadelesi işçi sınıfımızın mücadelesinin bir parçasıdır. Onlar gençlikleri ve devrimci heyecanlarıyla işçi sınıfımızın mücadelesini güçlendirmektedirler. Devrimci mücadelemizin ilerletilmesi bakımından bugün çocuk ve genç işçilere de önemli görevler düşmektedir. Çocuk ve genç işçiler, herşeyden önce kendi birliklerini güçlendirmeli, yetişkin işçilerle daha sıkı birleşmeli, onların tecrübelerinden öğrenmelidirler. Çocuk işçiler, patronların her türlü zulmüne karşı direnmeli ve birbirlerini korumalıdırlar. Genç ve çocuk işçiler devrimci fikirleri kavramalı, halkın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesine bütün varlıklarıyla katılmalıdırlar.

★ ÇOCUK İŞÇİLERİN ACİL TALEPLERİNİ KARARLILIKLA SAVUNALIM

Bugün çocuk işçilerin başlıca talepleri şunlardır.

— 18 yaşından küçük işçiler de İş Kanunu kapsamına alınmalıdır. Çocuklarla ilgili maddelere açıklık getirilmeli ve 18 yaşının altındaki çocuk işçileri gözeten yeni hükümler konmalıdır.

«14 yaşındayım. Dokumada çalışırım. Sabah erken işbaşı yaparım, akşam geç çıkarım. 12-13 saat çalışırım. Güneşi öğle paydoslarında görürüz!»

— Mevcut kanun hükümleri uygulanmalı ve bu hükümlerin uygulanıp uygulanmadığı denetlenmelidir.

— Günlük mesai 6 saat olmalıdır.

— Çocukların gece mesaisinde çalıştırılmaları kesinlikle önlenmelidir.

— Çocukların gelişmelerini engelleyecek işlerde çalıştırılmaları kesinlikle önlenmelidir.

— Sigortasız çocuk işçi kalmamalıdır.

— İşyeri şartları sağlığa uygun hale getirilmeli, çocuk işçilerin sağlık muayeneleri yapılmalıdır.

— Çocuk işçiler serbestçe sendikaya kaydolabilmeli, çocukların bütün sendikal hakları tanınmalıdır.

— Çocuk işçilerin eğitim ve öğretimi sağlanmalıdır.

— ÇOCUK İŞÇİLER ÜZERİNDEKİ BASKI, DAYAK, KÜFÜR VE ANGARYAYA SON!

...lar :

...AKLI VE

...işçilerle röportaj ...gibi çocuk işçi...larını göster...

...lar. Geceleri on saat çalışılı...en 13.30'dan gece 23.30'a ka...diyor. Vardiyalar haftada bir ... Ben iki vardiyada da çalı...

...diğer işçilerin yaşları ne ka...

...-17 yaş arasındalar.

...aç lira ücret alıyorsun?

...00 TL.

...akmak zorunda olduğun kim ...u?

...aşlı annem ve babam var. ...yardım ediyorum.

...endikanız var mı?

...ok.

...alışma şartlarınız nasıl?

...ugün şekerlik boyuyorduk ...ki arkadaşlar biraz ağır ça...laı 600 tane çıkacağına 500 ...yor. Usta gelince bize diyor ... niye mal eksik çıktı?» Biz de ustaya durumu izah ettik. Usta da bunun üzerine devamlı, «çok çalışın» diyor.

— Yanında çalışanların ücretleri nelerdir?

— Onlar da 600 lira alıyorlar.

— Yemek veriyorlar mı?

— Sadece gece mesaisinde yemek veriyorlar. Daha doğrusu 5 lira yemek parası veriyorlar.

— İlerde ne yapmak istiyorsun?

— İlerde işçi arkadaşlarımla birlik olup orayı sigortalı yapmak, işçiler çoğalınca sendika getirmek istiyoruz. Yemek molası bir saat olmalı. Ücretlerin artmasını istiyoruz.

— Milliyetçi Cephe hükümeti hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Milliyetçi Cephe bugün halkı daha da ezmek istiyor. İşçi kardeşlerimiz bunu iyi biliyorlar.

— Şimdiki durumdan memnun musun?

— Değilim. Çünkü bu hayat pahalılığında aldığım 600 lira yetmiyor. Aylığım fazlalaşsa bile hayat pahalılığı durmadan artığından bu para bana yetmiyecektir. Ancak işçi sınıfının bu devri yıkıp, halk iktidarını başa getirmesini istiyorum. O zaman halk iktidarı bu hayat pahalılığını önleyecek. Aylığımızın bize yetmesini sağlayacak.

— Kaç gün tatiliniz var.

— Haftada 1,5 gün tatilimiz var. Bunun haricinde bayram tatilimiz bile yok.

Taş Turistik eşya sanayiinde çalışan bir işçi ile konuşma:

— Adın, soyadın?

— (...)

— Kaç yaşındasın?

— 16 yaşındayım.

— Ne iş yapıyorsun?

— Mermerden kül tablası, avize kahve takımı ve bunun gibi mermer züccaciye işleri yapıyoruz.

— Taş üzerinde ne iş yapıyorsunuz?

— Biz taşı kesmenin önüne yuvarlamaya yardım ediyoruz. Kesilen taş tornada ayarlanır, tekrar bize verirler. Biz de su ile parlatırız.

— İş şartları nasıl, ne tür iş kazaları olur?

— İş yerinde çok toz var. İnsanın ağzı taş yutmaktan gıcır, gıcır ediyor. İş kazalarına gelince, damarlı mermer taşını parlatırken kırılınca çok fena yapıyor. Meselâ benim elim kesildi.

— Tozda çalıştığımız için yoğurt veya süt veriliyor mu?

— Yok ikisi de verilmiyor.

— Günde kaç saat çalışıyorsun?

— Sabah 8'den, akşam 6.30'a kadar çalışıyorum.

Sigortanız var mı?

— Sigortam var ama sigortada şöyle bir durum oluyor. Benim aylığım 850 liradır. Sigortaya 1200 lira gösteriliyor.

— Sendikanız var mı?

— Yok.

— Yemek veriliyor mu?

— Evet, veriliyor.

— Servisiniz var mı?

— Yok.

— Eviniz burada mı, kimin yanında kalıyorsunuz?

— Evim yok. Yalnız başıma kalıyorum. Her türlü ev işimi kendim yaparım.

— Kaç lira ev kirası veriyorsun?

— Bir odada kalıyorum 150 lira kira veriyorum.

— Peki aylığın sana yetiyor mu? Hiç eğlence yerlerine, sinemaya, tiyatroya gittiğin oluyor mu?

— Aylığım yetiyor diyemem. Bizim eğlencemiz gurbet hasreti, anne baba özlemi. Tiyatroya da hiç gitme dim. Bazen, sinemaya giderim.

— Köyden neden geldin?

— Toprağımız az, babamla diğer kardeşlerim o işi yapıyorlar. Ben de onlara faydam olsun diye geldim. Ama kendime bile yetmiyor bu şartlar altında. Yine de babama, hasta anama yardım için elimden geleni yapıyorum. Yani beş, on kuruş gönder meğe çalışıyorum.

— Tahsilin nedir, okumak istiyor muydun?

— İlkokulu bitirdim. Tek arzum okumaktı. Öğretmenim gibi olmaktı ama okutmadılar. Okutamazlardı da. Bu da bizim şansımız.

— Peki ne yapmak lâzım?

— Ben de halk, işçi toplumunun bir neferiyim. Ben bu halkımın haklı ve gerçekleşecek mücadelesine katılacağım. Haklı davamıza her zaman sahip çıkacağım.

— Bu iş durumu, çıkarmalar ve hakkınızı alamamanız ne olacak, hep böyle kalırsa sizin için ne olur?

— Böyle kalmalı mı Biz bunlara boyun eğersek daha kötüsünü yaparlar. Bunlardan kurtulmak için hep birlik olmalı, kendimizi tanımalı, sınıfımızı bilip sınıfımızın kurtuluşu için gerekli olan herşeyi yapmalıyız. Sınıf kavgasına katılmalıyız.

Türkiye'de Milli Mesele Özünde Köylü Meselesidir

★ MİLLİ ZULMÜ OSMANLI SULTANLIĞINDAN DEVRALDILAR

Görüldüğü gibi Türkiye'de milli mesele, feodal Osmanlı devletinin bir mirasıdır. Milli baskı, ortaçağın bir yâdigarıdır. Milli boyunduruğun sosyal temeli, yarı - feodal yapıdır. Çok milletli devletler, «ancak henüz bertaraf edilmemiş fe odalizm şartlarında, az gelişmiş bir ka pitalizm şartlarında» mümkündür. (Stalin, Marksizm ve Milli Mesele, S. 22)

Milli baskının zaman zaman katliamlar şeklini alması da, feodal kalıntıları kuvvetle barındıran geri toplum yapısının eseridir. «Bir ülke ne kadar demokratikse, milli baskı o kadar zayıftır veya tersi söz konusudur.» (Stalin, Eserler, Cilt 3, S. 46)

Feodal ve yarı - feodal kalıntıların özellikle Doğu bölgesinde daha güçlü olması, toprak ağalığının ve aşiret bağlarının gücü, Kürt milletinin gelişmesini daima köstekleniştir. Bu geri bağlar, Kürtlerin birleşmesi üzerinde daima olumsuz etki yapmış, milli parçalanmaya hizmet etmiştir. Gene yarı - feodal ilişkiler ve aşiret bağları, Kürt dilinin ve ortak milli kültürünün gelişmesine de zararlı olmuştur ve olmaktadır. Kürtçenin başlıca dört büyük lehçesinin bulunması ve bunların gücünü devam ettirmesi, milli bir devlet kuramamış olmanın ve dört ülkeye parçalanmanın eseri olmak yanında, varlığını kuvvetle sürdüren feodal ilişkilerin de eseridir.

Milli meseleyi, Türkiye'de somut tarihi gelişmesi içinde incelediğimiz zaman şu sonuca varıyoruz: Türkiye'de milli meselenin temelinde toprak meselesi yatmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti, Ortaçağın Osmanlı devletinden iki miras devraldı: Toprak meselesi ve milli mesele. Milli meselenin çözümünde, yani gerek emperyalizmin Türkiye üzerindeki hakimiyetinin yıkılmasında, gerekse Kürtler üzerindeki boyunduruğun kırılmasında tutulacak halka, toprak meselesinin halledilmesi, daha geniş bir ifadeyle Türkiye'nin demokrasi ve hürriyete kavuşmasıdır. Demokratik devrim, anti - emperyalist devrime sıkı sıkıya bağlıdır. Bütün bu sebeplerle Stalin'in Rusya için söylediği şu sözler, Türkiye için de geçerlidir:

«Rusya'da siyasi hayatın mihrak noktası, ulusal mesele değil, toprak meselesidir. Onun için Rus meselesinin kaderi, ve buna bağlı olarak «ulusların kurtuluşu», Rusya'da toprak meselesinin çözümüne, yani feodal kalıntıların kaldırılmasına, yani ülkenin demokratlaştırılmasına bağlıdır. Bu da Rusya'da ulusal meselenin bağımsız ve kesin bir mesele olarak değil, ülkenin özgürlüğe kavuşması gibi genel ve en önemli bir meselenin parçası olarak görülmesinin sebebini açıklar.» (Marksizm ve Milli Mesele, Sol Yayınları, S. 36)

★ TÜRKİYE EMPERYALİST BİR ÜLKE Mİ?

Proletaryanın milli meselede gerçeğe dayanan çözümüne karşı yeni bir tez geliştirildiğini yukarda belirtmiştik. Bu tez, Kürt burjuvazisinin ve toprak ağalarının tezidir. Troçkist - Tasfiyeciler de aynı tezleri savunmaktadır. Bu tezlere göre milli mesele, toprak meselesinden, demokrasi meselesinden, emperyalizme karşı mücadele meselesinden bağımsız, kendi başına ele alınacak bir meseledir. Bu tezin dayandığı temel, Türkiye'nin emperyalist veya sömürgeci bir devlet olduğu iddiasıdır. Bu tez, milli meseleyi Osmanlı feodalizminin bir mirası olarak kabul etmemektedir.

Türkiye'de milli meselenin temelinin köylü meselesi olduğunu açıkladık. Kürtler üzerindeki boyunduruğun sebebi, Türkiye'nin emperyalist veya sömürgeci bir devlet olması değildir. Kısaca bu nokta üzerinde de duracağız. Çünkü meselenin ne olduğunu açıklamak yanında, ne olmadığını tesbit etmek de gerekiyor. Bu konuda milliyetçi tezlere karşı proletaryanın devrimci tezlerini ortaya koymak, önemli bir görev haline gelmiştir.

Bilindiği gibi kapitalizmin sömürgecilik sistemi ve emperyalizm, belli bir tarihi gelişmenin ürünüdür. Sömürgecilik sistemi, kapitalizmin daha manifaktür döneminde ortaya çıkmış ve emperyalizm aşamasında da devam etmiştir. Kapitalizm dış ticaret yoluyla sömürü dönemindeyken ve daha sonra, emperyalizm döneminde, Asya ve Afrika'daki bir çok ülkeleri boyunduruğu altına aldı. Yeni sürüm pazarları, ham madde kaynakları ve sömürülecek iş gücü arayan kapitalist ülkeler, bir çok geri ülkeyi işgal ederek sömürgeleri haline getirdiler. 19. yüzyılın sonuna doğru emperyalizm aşamasına ulaşan kapitalist ülkelerin başlıca özellikleri ise, sermaye ihraç etmek ve esas olarak bu yolla sömürmek zorunda olmalarıydı. Emperyalizm, bu ihtiyaç yanında, büyük deniz ve ulaşım yollarını ele geçirmek, yeni pazarlar, ham madde kaynakları ve iş gücü bulmak için sömürgecilik politikasını devam ettirdi. Emperyalizm, sömürgecilik yanında, geri ülkeleri ekonomik, mali, siyasi ve askeri bakımlardan kendine bağımlı hale getirerek de sömürdü: Askeri bir işgalin söz konusu olmadığı bu yönteme, yeni sömürgecilik diyoruz.

Kapitalizm ve emperyalizmin sömürgecilik ve yeni sömürgecilik yöntemleri, dünyanın önemli bir kısmında yaşayan milletleri ve halkları, köle ve yarı-köle milletler haline getirdi. Sonuç olarak, kapitalizmin ortaya çıkardığı ilk modern milletler ve sonradan onlara yetişen Japonya gibileri, sömürgeci ve emperyalist devletler kurdular.

Türkiye emperyalist bir ülke olmayıp, emperyalizme bağımlı yarı - sömürge bir ülkedir. Türkiye'nin «emperyalist» veya «alt - emperyalist» olduğunu ileri süren tezler gerçekle ve ciddiyetle bağdaşmıyor. Bu tezler, milliyetçilikten kaynaklanmak yanında, artık emperyalizmin bir blok meydana getirdiği şeklindeki, Leninizmi inkâr eden revizyonist ve troçkist tezlerle de birleşiyor. Emperyalizmin dünya çapında yekpare bir blok meydana getirdiğini savunanlar, Türkiye'nin payına da «alt - emperyalist» olmayı bırakıyorlar. Bu tezler, emperyalizm neticede hegemonya çatışmasından başka bir şey olmadığını inkâr ediyor.

★ MİLLİ MESELE EMPERYALİZME KARŞI MÜCADELE MESELESİNİN PARÇASIDIR

İçinde birden fazla millet barındıran ve bunlardan birinin hakim millet durumunda olduğu geri ülkelerin emperyalist ilân edilmesi halinde, dünyada emperyalist olmayan ülke parmakla sayılacak kadar az kalacaktır. Emperyalizm, kapitalizmin en son aşamasıdır, ileri bir kapitalist gelişmeyi ifade eder. Ülke ekonomisine hakim olan bir kaç büyük tekel ve onların devleti, dünya hegemonyası için diğer emperyalistlerle çatışma halindedir. Emperyalizm, bir avuç büyük devletin dünya hakimiyeti için savaşlara varan rekabetini ifade eder. Her ülkeyi emperyalist ilân edenler, şimdi bu durumu tersine çevirmekte, emperyalist olmayan ülkeleri bir avuç göstermeye varmaktadırlar.

Lenin, 1920'de Komünist Enternasyonalin 2. Dünya Kongresinde dünya tablosunu şöyle çiziyordu:

«Emperyalizmin ayırdedici özelliği, bütün dünyanın gördüğümüz gibi şu anda büyük sayıda ezilen halklarla muazzam servetleri ve büyük bir askeri gücü elinde bulunduran küçük sayıda ezen halklara bölünmüş olmasıdır. Eğer dünya nüfusunu bir milyar yediyüzelli milyon olarak tahmin edersek, bunun, bir milyarın üstünde, ve pek muhtemel olarak bir milyar ikiyüzelli milyonu, yani dünya nüfusunun aşağı yukarı yüzde yetmişi, ya doğrudan doğruya sömürge bağımlılığı düzenine bağımlı kılınmış, ya İran, Türkiye, Çin gibi yarı - sömürge

EDEBİYAT VE GERÇEK

Ecevit, son yaptığı doğu bölgesi gezisinde her gittiği yerde «halklar edebiyatı» yapıldığından söz etti ve sözümona Türkiye halkının birliğini savundu.

Ecevit, «Edebiyat» sözcüğünü palavra ve boş söz anlamında kullanıyor

Acaba «edebiyat» yapan kimdir? Kürt milletinin varlığını inkâr eden hakim sınıflar mı, yoksa gerçeği savunan, her türlü zulme karşı çıkan devrimciler mi?

Bugün Türkiye halkının iki milletten oluştuğu o kadar büyük bir gerçektir ki, buna binlerce yıllık bir tarih şahitlik etmektedir. Esas gerçeğe sırtlarını çevirenler ve edebiyat yapanlar, Kürt milletinin varlığını inkâr edenlerdir

Kürt milletinin varlığını kabul etmek veya etmemek boş bir medrese tartışması değildir. Gerçeği inkâr etmenin belli sınıf menfaatlerinin savunulması bakımından bir anlamı vardır. Devekuşu gibi kafasını kuma gömen ve gerçeği inkâr eden sınıflar, burjuvazi ve toprak ağalarıdır. Çünkü gerçek onların işine gelmiyor. Bir milletin varlığını kabul etmek, o milletin haklarını kabul etmek, o millet üzerindeki baskıya karşı çıkmak sonuçlarını da peşinden getir[illegible] Doğu bölgesini bugün yalnız iktisadi bakımdan geri kalmış bir bölge olarak kabul etmek, meseleyi çözmez. Çünkü Türkiye'nin doğusunda yaşayan Kürtler üzerindeki sömürü ve baskı katmerlidir. Bu bölgede sınıfsal sömürü yanında milli baskılar da vardır. Kürtlerin her türlü milli hakkı yokedilmiştir ve milli zulüm uygulanmaktadır

«Eşitlik» sözünü dillerinden düşürmeyenler, milletler arasında eşitliği savunmuyorlarsa, sözlerinin eri değildirler. Milyonlarca insan, anadiliyle konuşma, eğitim görme, başvurma vs. haklarına sahip değilse, diğer milli haklarından ve kendi kaderini tayin hakkından yoksunsa, o ülkede eşitlikten söz edilebilir mi? Bu hakları savunmayanlar, eşitliği başka alanlarda da gerçekleştiremez.

Proleterya daima gerçekleri savunur. Çünkü gerçekler devrimden yanadır. Gerçeği görmeyen ve inkâr eden her siyaset, eninde sonunda iflâs eder. Çünkü gerçekler, boş sözlerden daha inatçıdırlar ve er geç kendilerini kabul ettirirler. Gerçeği inkâr ederek, ilericilik ve devrimcilik yapılamaz. Gerçeği inkâr ederek kısa vâdede iktidara gelinebilir fakat halka hizmet edilemez

Bugün Türkiye halkı iki milliyetten oluşmaktadır. Bunu kabul etmeksizin Türkiye halkının birliği savunulamaz. İnkara ve zora dayanan bir birlik yaşamaz. Ancak iki milletin özgür iradesine dayanan, gönüllü bir birlik sağlamdır. Milli baskı ve inkâr, iki milliyetten meydana gelen Türkiye halkının birliğinin düşmanıdır. Biz inkâra ve zora dayanan bir birliğin karşısındayız. Türkiye halklarının devrimci birliğini savunuyoruz. Türk ve Kürt halklarının omuz omuza savaşarak kendi kaderlerini özgür olarak ellerine almalarını, her türlü zulüm ve sömürüye son vermelerini savunuyoruz.

İktidarı ele geçirmek için hakim sınıfların en gerici kesimlerinin onayını almak ihtiyacında olanlar bunları savunamazlar, edebiyat yaparak gerçekleri örtbas etmeye çalışırlar. Mevcut düzeni ayakta tutan en gerici kurumlarla ve devlet bürokrasisi ile uzlaşarak ilericilik olmaz.

durumunda olan, ya da büyük bir emperyalist devletin ordusuna yenilerek bir barış anlaşması gereğince bağımlı durumunda tutulan ezilen halklardandır.» («Uluslar ve Sömürgeler Komisyonunun Raporu,» Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, Sol Yayınları, 2. Baskı, S. 224)

İşte Lenin'in çizdiği bu dünya tablosu içinde milli mesele, dünya çapında emperyalizme karşı mücadele meselesinin bir parçası niteliğini aldı. Emperyalizm ve proletarya devrimi çağında milli meselenin kazandığı bu özelliği, Stalin şöyle ifade etmektedir:

Dersim 1938: Esir Kürtler. Katliamların sorumlusu: Türk ve Kürt hâkim sınıfları.

»Ulusal sorun, özel bir sorun, devletin iç sorunu olmaktan çıkarak, uluslararası genel bir sorun haline, bağımlı ülkelerin ve sömürgelerin ezilen halkların emperyalizmin boyunduruğundan kurtarılması genel sorunu haline gelmiştir. «(Leninizmin İlkeleri, Sol Yayınları, 2. Baskı, S. 69)

★ EMPERYALİZMİ ZAYIFLATAN MİLLİ HAREKETLERİ DESTEKLERİZ

Tabii bu bakış açısı proletarya ve emekçi sınıfların bakış açısıdır. Kürt hakim sınıfları ise, genellikle milli meseleyi emperyalizme karşı mücadele meselesinden kopuk olarak ele alma eğilimindedir. Kürt toprak ağaları ve burjuvazisinin amacı, milli pazara hakim olmak ve kendi milliyetinden emekçileri tek başına sömürmektir.

Kürt milliyetçi akımı, meseleyi emperyalizmden tecrit etmekte, Türk hâkim sınıflarının milli boyunduruğunun son bulmasını kendi başına yeterli bir mesele olarak ele almaktadır.

Ezen milletin hakim sınıflarının ezilen millet üzerindeki boyunduruğunun son bulmasını, ezilen milletin kendi kaderini serbest olarak tayin etmesini en başta proleter devrimcileri savunurlar. Fakat bunu savunmak, her durumda ezilen milletin milli hareketini desteklemek, her durumda ayrılmayı doğru bulmak demek değildir. Proleter devrimcileri, milli hareketin zorla ezilmesine ve ezilen milletin ayrılma isteğinin silâh zoruyla bastırılmasına her zaman şiddetle karşı koyarlar. Bununla beraber, milli hareketi ve ayrılmayı destekleme konusundaki tutumlarını somut şartlara göre tesbit ederler. Stalin, bu konuda şöyle diyor:

«Desteklenmesi söz konusu olan ulusal hareketler, emperyalizmi devam ettiren ve sağlamlaştıran hareketler değil, emperyalizmi zayıflatan ve devrilmesini kolaylaştıran hareketlerdir.

(...)

«Ulusların kaderlerini kendilerinin tayin etmeleri sorunu, tecrit edilmiş kendi kendine yeten bir sorun değildir; bütüne bağlı ve bütün içinde ele alınması gereken, proletarya devriminin genel sorunun bir parçasıdır.» (Leninizmin İlkeleri, Sol Yayınları, 2. Baskı, S. 71, 72)

★ TASFİYECİLER İPLERİNİ MİLLİ HAREKETİN KUYRUĞUNA BAĞLIYORLAR

Troçkist - Tasfiyeciler, her konuda olduğu gibi, milli hareket karşısında da Leninizme zıt bir tutum alıyorlar. Onlar, milli hareketi her durumda ilerici olarak değerlendiriyorlar. Milli mücadeleyi esas almalarının altında bu önyargı yatmaktadır.

Milli hareket, milli zulme karşı olması sebebiyle ilerici ve demokratik bir muhteva taşır. Fakat bu demokratik muhtevayı dünya çapında gericiliğin merkezlerini oluşturan emperyalistler de istismar edebilirler. Marks ve Lenin, bunun örnekleri üzerinde duruyorlar. Günümüzde de bunun örneklerine rastlıyoruz. Milli hareketi kendi başına bir mesele olarak ele alır ve onu genel olarak emperyalizme karşı mücadele meselesinden koparırsak, bazen dünya ve ülke ölçüsünde gerici olan bir milli hareketi hatalı değerlendirebiliriz.

Her milli hareket, ilerici değildir. Meselâ geçmiş yıllarda emperyalistlerin Nijerya'ya karşı destekledikleri Biafra milli hareketi, ilerici değil gerici idi. Bangladeş milli hareketi, tamamen Hint gericilerinin ve Sovyet sosyal - emperyalistlerinin Asya'daki genişleme emellerine hizmet ediyordu ve gericiydi. Marks ve Lenin, milli hareketlere karşı tutumlarını, her milli hareketi somut olarak inceleyerek tesbit ettiler. Yoksa onlar, bütün milli hareketlerin desteklenmesi şeklinde kesin ve genel bir kural koymadılar. Meselâ Marks, Avrupa'nın en gerici devleti olan Çarlığa karşı Polonyalıların milli hareketini «ilerici» buluyor. Çarlığın yayılmasına hizmet eden, Balkanlar'da Osmanlı devletine karşı bazı milli hareketlerin ise «gerici» olduğunu belirtiyordu.

Proleter devrimcileri, gerici dahi olsa, bir milli hareketin silah zoruyla ezilmesine mutlaka karşı çıkarlar. Bununla beraber Marksistler, gerici olan milli hareketin bu niteliğini açıkça ortaya koyarlar, milli zulme uğrayan kitleleri aktif bir mücadele ile devrim bayrağı altında toplamaya ve devrimci mücadeleye seferber etmeye çalışırlar.

Dersim 1938 «Kirvem, hallarımı aynı böyle yaz, rivayet sanılır belki...»

Tasfiyeciler, emperyalizme karşı tutumlarına bakmaksızın, her türlü milli isyanı olumlu değerlendiriyor ve destekliyorlar. Patron - ağa devleti böyle bir anlayışla yıkılmaz. Ayrıca bu tutum, milli meseleyi genel olarak emperyalizme karşı mücadele meselesinden kopardığı için, emperyalizmin yedeğine dahi düşebilir. Çünkü bu tutum, ipini milli hareketin kuyruğuna bağlamıştır ve milli hareket nereye gitse onu izlemeye kendini mahkûm etmiştir. Bunun proletaryanın bağımsızlığı ile bir ilgisi voktur

Milli harekete tabi olan bu tutum, yalnız gelecek bakımından değil, geçmis açısından da kendini ortaya koymaktadır. Tasfiyecilerin tarihe bakış açıları da, proletaryanın bakış açısından farklıdır. Onlar, hiç bir ayırım yapmadan Kurtuluş Savaşı sırasındaki bütün isyanları destekliyorlar. Tabii böylece İngiliz emperyalistlerinin ve Yunan işgalcilerinin safına düşmekte bir sakınca görmüyorlar. Çünkü onlara göre, «Kurtuluş Savaşı bir Türk - Yunan savaşıdır. Emperyalist ülkeler Kemalist iktidarla anlaşıp Yunanlıları yendirmiştir. «(TİKKO Davasında verdikleri bir dilekçeden)

Kurtuluş Savaşından sonraki tarihle ilgili olarak da hatalar devam ediyor. Tasfiyeciler, Enternasyonal'in ve Sovyetler Birliği'nin o zaman İngiliz yayılma siyasetine hizmet ettiği için desteklemediği ve gerici bir hareket olarak değerlendirdiği Şeyh Sait hareketini olumlu değerlendiriyorlar. Buna bağlı olarak Fethi Okyar'a ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasına iyi gözle bakıyorlar. Oysa proleter devrimcileri, Kemalist burjuvazinin Kürt milletine uyguladığı zulmü, Kemalistlerden daha gerici bir parti açısından değil, proletarya açısından mahkûm ederler. Proleter devrimcileri, Şeyh Sait hareketinin silah zoruyla ezilmesine ve katliam uygulamasına karşı çıkar, Ezilen milletin kendi kaderini tayin hakkını savunurlar. Fakat bu isyanın gerici niteliğini de açıkça ortaya koyarlar. Gerçek, daima devrimden yanadır. Proletaryanın ve emekçilerin menfaati, gerçeği kararlılıkla savunmayı gerektirir.

Tasfiyeciler, milli meseleyi, bütün dünyadan tecrit ederek inceliyorlar. Ne Amerikan emperyalizmi, ne Sovyet Sosyal - emperyalizminin Orta Doğu'daki çatışmaları ve emperyalist yayılma siyasetleri, onları ilgilendirmiyor. Milli mesele konusunda yazdıklarında konuya bu açıdan bakan tek bir satıra rastlanmı-

(Devamı 10. sayfada)

BU NE PERHİZ
BU NE LAHANA TURŞUSU

PERHİZ

«Şafak revizyonistleri, (...) M. Kemal'in Sivas Kongresinde 'Türkiye'de Türkler ve Kürtler vardır' demesini alkışlıyor. İ. İnönü'nün Lozan'da 'Ben Türklerin ve Kürtlerin temsilcisiyim' demesini hararetle karşılıyor ve bunları kendisine dayanak yapıyorlar. Türk hakim sınıflarına sanki şöyle sesleniyorlar: Bakın Kürtlerin varlığını Atatürk ve İnönü de tanıdı.» (Troçkist — Tasfiyecilerin Türkiye'de Milli Mesele konusunda yazdıklarından)

LAHANA TURŞULARI

«... vereceğimiz cevabı bu konuda Atatürk'ün 1 Mayıs 1920'de yaptığı bir konuşmasından bir bölümünü naklederek sürdürelim:

«Kerkük şimalinde Türk olduğu gibi Kürtler de vardır. Biz onları tefrik etmedik Binaenaleyh muhafaza ve müdafaasıyla iştigal ettiğimiz millet bit tabi bir unsurdan ibaret değildir (Nutuk, cilt: 1, s. 71).

«Yine 1923'te Lozan barış anlaşmasından dönen İ. İnönü TBMM'nde yaptığı bir konuşmasında «TBMM hükûmetinin Türk ve Kürt milletlerinin hükûmeti» olduğunu söylemiştir» (TİKKO Davasında yargılanan Aslan Kılıç'ın dilekçesinden)

Gene TİKKO Davasında yargılanan Muzaffer Oruçoğlu'nun dilekçesi:

«Fakat biz gene de kendisine Türkiye'de Kürtlerin olup olmadığını öğrenmesi için komutanı İsmet İnönü'ye başvurmasını salık vereceğiz. Çünkü Lozan'da bu meseleyi Lord Curzon'la tartışırken Türklerle Kürtlerin temsilcisi olarak bulunuyordu.»

MİLLİ MESELE

(Baştarafı 9. sayfada)

yor. Patron - ağa devletini yıkma iddiasında olanlar, Türkiye'nin Merih gezegeninde olduğunu sanıyorlar. Onlar, «millî mücadeleyi» bütün dünya şartlarından koparak, stratejilerinin mıhrakı haline getiriyorlar. Böyle olduğu içindir ki, toprak devrimini reddediyorlar. Stratejilerinin temeli olarak proletaryanın millî demokratik devrim stratejisini ve bunun özü olan toprak devrimini değil, işgale karşı mücadele stratejisini kabul ediyorlar. Mesele işgale karşı mücadele olunca, toprak ağaları, faizciler ve gerici partilerin kodamanlarını da bayrakları altına çağırıyorlar ve onlardan köylüleri lütfen daha az sömürmelerini rica ediyorlar. Bu suretle toprak devrimi rafa kaldırılmaktadır. Şüphesiz, millî baskılara karşı çıkan herkesle bu noktada bir ittifak söz konusudur. Fakat böyle bir ittifak, toprak devriminin yerine konulursa o zaman Kürt milletinin millî meselesine de en ağır darbe indirilmiş olur. Çünkü millî mesele, özünde köylü meselesidir. Yukarda incelediğimiz gibi, Türkiye'de millî meselenin çözümünde proleteryanın stratejisi, feodalizmin bütün kalıntılarını yoketmek, emperyalizmin hakimiyetine son vermek, iktidarı büyük burjuvazi ve toprak ağalarının elinden almak, böylece millî boyunduruğa temel olan zemini yıkmaktır.

GELECEK SAYIDA:

— Millî meselede kime sesleniyorlar?
— Her sınıf kendi bayrağını açıyor?
— Burjuva önderliği millî meselenin çözümünde iflâs etmiştir.

Kitle Gazetesi Devletin Emir - Kumanda Zincirini Savunuyor

Kitle gazetesi 3 Haziran tarihli sayısında Genel Kurmay Başkanı Semih Sancar'ın 27 Mayıs beyanatı üzerine bir başyazı yayınladı. Revizyonistlerin mevcut faşist mekanizmayı açıkça savundukları bu yazıyı bütün devrimciler ve halkımız ibretle okumalıdır. Yazı Genel Kurmay Başkanının beyanatını şöyle değerlendiriyor:

«... Üstelik taraf tutar nitelikte görüş bildirmeleri tamamen anti — demokratik bir karakter taşımaktadır. Hele hele bunu sürdüren kişilerin silâhlı kuvvetlerin komutanları olmaları, bu tavrı tamamen bir tehdit haline getirmektedir.

«Bir devlet memuru olan ve bağlı bulundukları bakanlığın emrinde görev yapmaları gereken komutanların böylesi tavırları, yasalarla uyuşmamaktadır.»

(...)

«Kısıtlı da olsa burjuva demokrasisinin yasaları vardır. Bu kurallara uyulmasını taleb etmek ve buna uymayanları eleştirmek ve karşı çıkmak demokrasinin sınırlarını genişletme mücadelesinin bir bölümüdür.»

Kitle gazetesinin açıkça söylediği şudur: Ey Sancar, Milliyetçi Cephe'nin Savunma Bakanı Melen'in emir ve otoritesinden bir santim dışarı çıkma! Bunu senden, mevcut kanunlar adına talep ediyoruz.

Revizyonistler hakim sınıfların en gerici, en şoven, en işbirlikçi kesimleri arasındaki çatışmada bir kliğin kuyruğuna takılıyorlar. Bunun devrimcilikle bir alakası yoktur. Faşist klikler arasında tercih olamaz.

Revizyonistler Savunma Bakanı Ferit Melen'i mevcut düzen adına destekliyorlar. «Demokrasinin sınırları» adı altında faşist mekanizmanın sağlamlaştırılmasını istiyorlar. Onlar, Milli Savunma Bakanı'ndan başlayan ve bir ere kadar uzanan emir — kumanda zincirinin savunuculuğunu yapıyorlar. Revizyonistlere göre demokrasinin ölçüsü bu zincirin sağlamlığıdır.

Şüphesiz demokratik haklara dayanmak ve onları savunmak diye bir mesele vardır. Ancak revizyonistler, demokratik hakları değil, demokrasi düşmanı mekanizmayı savunuyorlar. Onlar mevcut düzeni sarsar korkusuyla devrimci mücadeleye karşı çıktıkları gibi, hakim sınıf kliklerini de birbirlerinin emirlerine uymaya çağırıyorlar.

Düzenin sarsılmasından ve buhrandan, düzenin sahipleri, emperyalizmin işbirlikçileri ve toprak ağaları korkarlar. Revizyonistler de kaderlerini düzenle birleştirmişlerdir. Buhrandan ve kargaşalıktan ödleri patlamaktadır.

Ama halkın ve devrimcilerin bu düzenin devamında ve sağlamlaşmasında en küçük bir menfaatleri yoktur. Tam tersine bir Rus atasözünün belirttiği gibi «kargaşalık sırasında tanrı fakirlerden yanadır.»

HABERLER

(Baştarafı 5. Sayfada)

rici düzenin ürünüdür. İşçi sınıfının, bütün halkın kurtuluşuyla kadınlar üzerindeki baskılar da sona erecektir. Bunun için kadın — erkek hep birlikte mücadele etmelidir. Mücadelede birlik olmak gerekir.»

Onun bu sözleri, bütün emekçilere ışık tutuyor. Süreyya Çakır'ın devrimci hatırasını saygıyla anar, arkadaşlarına ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

GAZİANTEP'TE FAŞİST SALDIRGANLAR HAK ETTİKLERİ CEVABI ALDILAR

29.5.1975 günü bir grup faşist komando Gaziantep Eğitim Enstitüsü'ne bir saldırı düzenledi. Polisin desteğindeki bu saldırı öğrenciler tarafından püskürtüldü. Faşistler daha sonra Karşıyaka semtinin yoksul halkına saldırdılar. İhtiyarlar, ilkokul talebeleri dövüldüler. Saldırı sırasında faşistlerle beraber davranan polisler ihtiyar bir adama on beş kişi saldıracak kadar ileri gitmişlerdir. Halk, faşist saldırıya karşı kendisini korumuştur. Onlarca öğrenci ve emekçi gözaltına alınmış ve baskı görmüşlerdir.

2 Haziran günü çevre illerden iki minibüsle takviye getirten faşist komandolar, Eğitim Enstitüsü'nü sardılar. Daha sonra caddede dolaşan iki kız ve iki erkek öğrenciye saldırdılar. Olay şehirde büyük tepki uyandırdı. Atatürk Bulvarında devrimcilere saldırmaya kalkışan komandolar kaçmak zorunda bırakıldılar. İki devrimci olayda gözaltına alındı. Polis, toplanan halkı ve gençleri dağıtmak için cop kullandı. Bu arada elli — altmış kişilik bir faşist grup İnci kıraathanesini basarak orada bulunan devrimcilerin üzerini aramaya kalkıştı. Kahveciye saldırmak istediler. İçerde bulunanların mukavemeti üzerine çıkan çatışmada polis halka saldırdı. Gene halktan ve gençlerden pek çok kişi gözaltına alındı.

Gaziantep'teki olaylar faşist saldırganlar için bir ders oldu. Onlar hakettikleri cevabı aldılar.

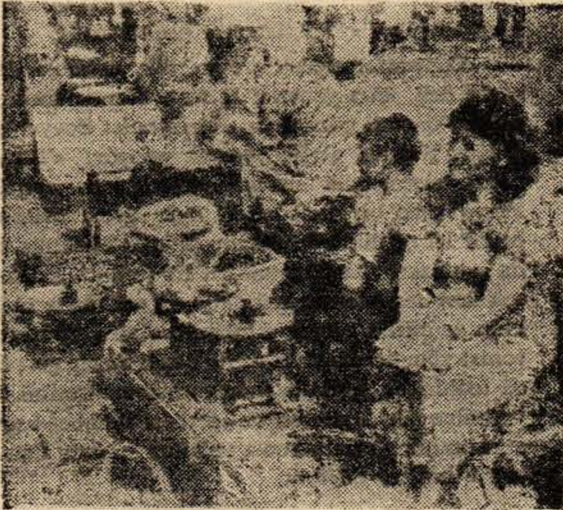

(Baştarafı 12, sayfada)

ürün kaynağı» olduğunu belirtmişti. Kruşçev, kapi talizme yol açan kendiliğindenci eğilimleri önlemek için Stalin döneminde kabul edilen çiftçilerin sahip olduğu tarım ürünlerinin devlete satılmasını şart koşan sistemi ortadan kaldırdı. Bunun yerine, hayvan yetiştiriciliği alanındaki özel teşebbüslere vergi muafiyeti ve yem sağlayarak, akla gelen her desteği yaptı. Brejnev, Kosigin ve benzerleri, iktidara geldiklerinden beri özel sektörün gelişmesini büyük bir gayretle teşvik etmişlerdir. Tarım alanında aldıkları ilk tedbir, özel arazi parçaları ve özel olarak beslenen hayvanlar üzerindeki kısıtlamaları daha da gevşetmek oldu. Onlar özel ekonominin gelişmesinin «son derece önemli» olduğunu reklâm ettiler. Üstelik bütün kısıtlamaları kaldırmak ve çeşitli mahal li organları kişilere borç vermeye, çiftlik hayvanı, otlak ve yem temin etmeye, özel arazi parçalarının sürülmesinde ,gübre ve ürünün naklinde yardımcı olmaya yetkili kılmak için birbiri ardına emir ve kararlar çıkardılar. Şehirlilerin hayvan yetiştirmesini önleyen kararlar da kaldırıldı.

Sovyet revizyonist yönetici kliğinin teşvikiyle.

Sovyetler Birliği'nde serbest pazarlar giderek artmakta, gitgide daha çok ve daha bol ürün, serbest meta üre timi ve mübadelesinin kapsamına girmektedir. Resimde, Karadeniz kıyısındaki bir serbest pazar görülüyor.

özel arazi parçalarının miktarı hızla arttırılmıştır. Moskova çevresindeki bazı çiftçi ailelerinin eskiden 1.67 dönümlük bir araziye sahip olmalarına izin verilirken şimdi bu miktar 6.6 dönüme çıkarıl mıştır. Birçok bölgede özel arazi parçaları kanunsuz müsadere özel kullanım veya kiralama amacıyla gizli dağıtım yollarıyla genişletilmiştir. Ukrayna'da bir bölgede bini aşkın kişi kamu mülkiyetin deki 2.200 dönümlük toprağın idaresini kendiliklerinden ele geçirmişlerdir. Hatta bazı kollektif çiftlik üyelerinin işgal ettiği özel arazi parçaları 187 dönü mü bulmuştur. Bazılarının o kadar çok toprağı var dır ki, işlemek için toprağı kiraya vermekte veya işçi tutmaktadırlar. Sonuç olarak bu insanlar, yeni kulaklar haline gelmişlerdir.

Bu arada özel hayvan yetiştiriciliği teşebbüsleri de büyük bir hızla gelişmektedir. Ocak 1965 ile Ocak 1967 arasında, özel mülkiyet altındaki toplam büyükbaş hayvan sayısında 500.000'ini süt inek lerinin meydana getirdiği 1.400.000'lik bir artış, koyun sayısında da 5.700.000'lik bir artış meydana gelmiştir. Bazı bölgelerde özel mülkiyet altındaki büyük baş hayvan sayısı devlet çiftliklerindekinin iki mislidir.

Özel arazi parçalarının kontrolsüz genişlemesi ve özel mülkiyet altındaki büyük baş hayvanların anormal artışıyla, özel ürünlerin oranı da hızla artmaktadır. Sovyet basın bültenlerine göre, SSCB'deki bütün özel arazi parçalarından elde edilen tarım ürünleri, bütün ülkenin toplam üretiminin ortalama % 50-70'ini meydana getirmektedir. Özel sek törden elde edilen patates tüm üretimin % 63'ünü, meyva % 54'ünü, et, % 40'ını; yumurta, % 67'sini meydana getirmektedir. Yani, özel ekonomi «kamu ekonomisi»ni geride bırakmıştır. Sonuç olarak, özel üretim çok sayıda çiftlik üyesi için «esas geçim aracı» olmuştur. Sovyet revizyonist basınında açıklandığı gibi ,Estonya'daki birkaç kollektif çiftlikte çiftçiler gelirlerinin % 70 ilâ 80'ini özel ekono miden elde etmektedirler. Rus FSSC'nin R. yazan Ob last Bölgesinde, çiftçiler gelirlerinin ancak dörtte birini kollektif çiftliklerdeki çalışmalarından elde etmektedirler. Sovyet revizyonist partisinin bir gazetesi, «çok sayıda kollektif çiftlik üyesinin özel ekonomilerinin, yan çalışma alanlarından elde edilen ürünün çiftçilerin esas gelir kaynağı haline gelmesi sonucunu doğuracak derecede genişlemiş oldu ğunu kabul etmek zorunda kalmıştır.

Özel ekonominin gittikçe artan gelişmesinin sonucu olarak bugün, Sovyet kırlık bölgelerindeki iş

- KİTAPLAR -

«Devrimciler Faşizmi Yargılıyor»

Aydınlık Yayınlarının son kitabı «Devrimciler Faşizmi Yargılıyor», geçen ay yayınlandı., Kitap 354 sayfa ve 25 lira.

«Devrimciler Faşizmi Yargılıyor», halkımızın devrimci mücadelesinin mahkum edilmeye çalışıldığı Sıkıyönetim mahkemelerinde, devrimcilerin mahkeme kürsüsünü faşizmi teşhir etmek için nasıl kullandıklarını gösteriyor Gerçekten devrim davası öyle haklı bir davadır ki, Sıkı yönetim zindanlarında ve mahkemelerde bile, devrimcileri yenilmez yapar Bu mahkemelerde güya faşistler devrimci mücadeleden hesap sor maktadırlar Ama aslında onlar, haksızlığın ve adaletsizliğin çaresizliğiyle çırpınır dururlar Hal kın davası bu mahkemelerde bile üstünlüğünü kabul ettirir Gerçekte hesap soran, halktır, Yar gılanan ve mahkum olan ise faşizm!

Faşistler görünüşte çok güçlüdürler Ordusu ve polisiyle, gizli - açık sayısız örgütle, her türlü propaganda imkânı ve tekellerin, bankaların, büyük toprak sahiplerinin milyarlarca liralık iktisadi desteğiyle, ülkenin mutlak hakimi gibidirler. «Devrimciler FaşizmiYargılıyor» kitabı ger çekten güçlü olanın faşistler değil, ezilen halkın devrim davası olduğunu ortaya koyuyor, Proleteryanın ideallerini benimsemiş devrimcilerin gözünde, faşistlerin görünüşte korkunç gücü hiçbir mânâ ifade etmez, Asırlardır ezilmiş ve horlanmış olan emekçiler proleteryanın devrim ci düşüncesiyle silahlandılar mı, faşistlerin karşısında dimdik durular ve haklı davalarını sonuna kadar savunabilirler

Kitabın önsözüne şu sözler yer alıyor: «Nerede olurlarsa olsunlar istisnasız bütün devrimcilerin faşizme karşı mücadele görevi vardır, Mahkemelerde halkın davasını kararlılıkla savunmak cezaevlerindeki baskı ve zulme topluca karşı koymak, halkın faşizme karşı mücadelesinin bir parçasıdır Dışardaki mücadeleyi desteklemenin yolu budur Bu görev hiçbir bahaneyle yok farzedilemez.»

Kitabın ilk iki bölümü, TİİKP Davası sanık ları hakkında açılan Hakaret Davalarını ve sanıkların bu davalardaki sorgularına ayrılmış, Üç dört ve beşinci bölümlerde ise, yine TİİKP Davası Sanıklarının İsyan ve Mukavemet Davaları ile TİİKP Davasındaki son sözleri yer alıyor

Sanıklar sorgularında faşist diktatörlüğün her alandaki ağır sömürü ve zulmünü, keyfi uygulamalarını teşhir ediyorlar Kitap, yurdumuzun faşistler tarafından 12 Mart'la beraber nasıl bir felâkete sürüklendiğini bütün çıplaklığıyla gösteriyor «Devrimciler Faşizmi Yargılıyor», mahkeme safahatını ve hukuki gelişmeleri anlatan bir belge değil, Türkiye'deki faşizmi teşhir eden bir kitaptır Bu kitap Türkiye'de 12 Mart'la beraber faşist diktatörlük kurulduğunu reddedenlere en iyi cevabı vermektedir

12 Mart'tan sonra halkımız faşizme boyun eğmedi Devrimciler de faşizme karşı mücadele ettiler, Kitap yurdumuzun en karanlık günlerinde dahi, işçi sınıfımızın, yoksul köylülerin ve gençliğin anti-faşist direnişlerini anlatıyor

Kitabın ikinci bölümünde faşizmin zulmünü teşhir eden ve kitlelerin direnişini anlatan sorgular şu başlıklar altında toplanmış: «Yurdumuzda Faşizm Hüküm Sürüyor» «İşçi Sınıfımız Faşizmin Baskı ve Zulmüne Boyun Eğmedi» «Faşizm Toprak ağalarının Zulmünü Kat merleştirdi, Köylüleri Ezdi,» «Faşist Diktatörlük Kürt Milletine En Ağır Baskı ve Zulmü Uyguladı ve Uygulamaktadır» «Faşist Terör Gençliğimizi Yıldıramaz, «Ordu ve Askeri Faşist Dik tatörlük» «İşkence Halkın Mücadelesini Durduramaz», «Sıkıyönetim Mahkemeleri: Cellat Mahkemeleri» «Faşist Zulüm»

Faşizmle mücadele ederken, onu iyice tanımak, halkımıza yaptığı zulmü yakından bilmek gerekir Bu bakımdan her yurtsever yurdumuzda hüküm süren rejimi tanımak için bu kitabı okumalıdır Ayrıca kitap, 12 Mart faşizmiyle ilgili olarak araştırma ve inceleme yapanlara da yardımcı olacaktır

gücünün çok büyük bölümünün kollektif ve devlet çiftliklerindeki çalışmalara olan ilgisi giderek azal makta; zamanlarının büyük bir kısmını, yan çalışma alanlarında geçirmektedirler. Sovyet revizyonistlerinin resmen açıkladıkları gibi, kollektif çiftliklerin çalışma gücü yerinde üyeleri ,vakitlerinin yarısını özel arazi parçalarında harcamaktadırlar. Azerbaycan Cumhuriyeti'nde iki bin kişi üzerinde yapılan bir araştırmaya göre, halihazırda erkek işçilerin % 60'ından fazlası özel ekonomi ile uğraşmaktadırlar.

SERBEST TARIM PAZARLARININ TEŞVİK EDİLMESİ

Lenin şunu işaret ediyor; «Küçük işletme ve ser best değişimin olduğu her yerde, kapitalizm ortaya çıkacaktır.» (3)

Kruşçev, iktidarının ilk dönemlerinde tarım ürünlerinin serbest pazarlanması ve serbest pazarların açılması ilkesini kuvvetle savundu. Brejnev Kosigin ve benzerleri ,bu bakımdan seleflerini çok geride bıraktılar. İktidara geldiklerinden bu yana, geniş bir serbest pazarlar ağıyla serbest pazarlamayı teşvik etmek için bir dizi tedbir aldılar ve her yola başvurdular. Hatta, Sovyet revizyonist yönetici kliği, «devletin, tarım ürünlerinin serbest satışını korumak ve teşvik etmek için sabit satış fiyatlarından yararlanacağını» açıkça ilan etti ve 1965'den beri bu ürün lerin satış fiyatlarını hatırı sayılır derecede yükselt ti. Sovyet revizyonist yönetici kliği, kollektif ve devlet çiftliklerinin «plan hedeflerini aşan» tarım ve hayvancılık ürünlerini istedikleri gibi kullanma ya, yüksek fiatla devlete satmaya veya serbest pa zarlarda satmaya yetkili kıldı. Aynı zamanda, serbest pazarlardaki bütün emtianın «pazarda oluşan fiyatlardan» satılabileceğini resmen ilan etti. Pazarda satılan emtia için izin belgesi bulundurma şar tını da kaldırdı. Böylece ,kollektif ve devlet çiftliklerinden gelen «fazla» tohum, yem ve malzeme de dahil olmak üzere her çeşit emtia serbest pazarlarda alınıp satılabilmektedir. Sovyet revizyonist dönekliği çeşitli yerleri birçok yeni pazarlar açmaya, fazladan pazarlar inşa etmeye serbest pazarlar için ufak sergi yerleri, depolar, soğuk hava depoları, otel ler inşa etmeye ve kişiler için emtia nakli amacıyla

özel kamyon tahsis etmeye yetkili kıldı. Sovyet re vizyonist yönetici kliği, kısa bir süre önce, kollektif ve devlet çiftliklerini serbest pazarlar için bol mik tarda günlük ihtiyaç maddesi el sanatları ürünleri ve yapı malzemesi üretmeye çağıran, «Tarımda El Sanatlarının ve İlişkili İşletmelerin Geliştirilmesi Hakkında» bir kararı kabul etti.

Sovyet revizyonist yönetici kliğinin teşvik ve desteğiyle, serbest pazarlar mantar gibi çoğaldılar. Resmi Sovyet istatistiklerine göre hükümete kayıtlı serbest pazarların sayısı —geçici olanlar hariç— 7.200'ü aşkındır. Sovyetler Birliği'nin şehir ve kasabalarında yaşayan halk, bölgelerinde yetişmeyen besinler için şimdi artık serbest pazarlarda satılan mallara muhtaçtırlar. Bazı bölgelerde serbest pazarlar mahalli patates ihtiyacının % 80'ini, sebze ihtiyacının % 70'ini, yumurta ihtiyacının % 50 sini, et ihtiyacının ise % 40'ını sağlamaktadır.

Devlet mağazalarının raflarında «geçen mevsimden kalmış konserve yiyecekler», «çürük domates, lahana ve pörsümüş hıyarlardan» başka bir şey bulunmazken, Sovyetler Birliği'ndeki serbest pazarlar, çok çeşitli yiyecek maddeleri sağlayabilen canlı bir ticaret görüntüsü verebilmektedirler. Bazı şehirlerde mağazalar «peşpeşe birkaç gün satacak bir şey bulamamışlardır.» «Halk, domates, hıyar vb, yi kendi başlarına çalışan tüccarlardan yüksek fi yatla almak zorunda bırakılmıştır.»

Sovyet revizyonist dönek kliğinin kırlık bölgelerde kapitalizmi toptan geri getirmesine ilişkin olgular, bu kliğin «komünizmi inşa» dediği şeyin gerçek yüzünü ortaya çıkarıyor!

İlk olarak 1 Kasım 1967'de Renmin Ribao' da yayınlandı.

NOTLAR:

(1) Devrim öncesi Rusya'da zengin köylülere «ku lak» denirdi.
(2) V.İ. Lenin, «Petrograd Guberniası Çiftlik Emekçilerinin Birinci Kongresi Oturumu», Bütün eserleri Rus. bas. Moskova 1950 cilt XXIX s. 21.
(3) V.İ. Lenin, «Moskova ve Moskova Cubernia'sın daki R.K.P. (B.) Hücreleri Sekreterleri ve So rumlu Temsilcilerinin Bir toplantısına sunulan Aynî Vergi Üzerine Rapor», Bütün Eserleri, Rus. bas. Moskova 1951. cilt XXXII, S. 273.

Sovyetler Birliği'nde kapitalizme geri dönüş - 3

Sovyet Kırlık Bölgelerinde Kapitalizmin Yeniden Kuruluşunun Sağlam Delilleri

Çin Halk Cumhuriyeti'nde 1968'de yayınlanan «Sovyet Revizyonistleri S.S.C.B.'de Kapitalizmin Her Alanda Yeniden Kuruluşunu Nasıl Gerçekleştiriyorlar» broşürünün üçüncü bölümünü sunuyoruz. Bu bölüm, 1960'larda alınan kapitalist tedbirler sonucu 1967'de tarım alanında ortaya çıkan durumu özetlemektedir. Gelecek sayımızda, ekonomik alandaki gelişmelerle ilgili yayınımıza ara verip, revizyonizmin iktidarı nasıl ele geçirdiğini anlatan, «Kruşçev - Brejnev Dönek Kliğinin Karşı-Devrimci Hükümet Darbesi» başlıklı bir yazı yayınlayacağız. 11. sayımızdan itibaren, Sovyet ekonomisinde 1968'den bu yana meydana gelen gelişmeleri ele alacağız.

Son on yılı aşkın bir süredir, Sovyet revizyonist yönetici kliği ,köylerde bir imtiyazlı tabaka yetiştirmek için elinden geleni ardına komamış, kapitalist «kârilkesi»ni var gücüyle uygulamış ve sosyalist ekonomik plânlama sistemini lâğvetmiştir. özel ekonominin gelişmesini sağlamak ve tarımsal ürünlerin serbest pazarlamasını teşvik etmek için hi çbir çabayı esirgememiştir. Bütün bunların sonucu olarak ,Sovyet kırlık bölgelerinde kapitalist güçler kol gezmeye başlamış ve sosyalist üretim ilişkileri tamamen yok edilmiştir. Bugün Sovyet kırlık bölgelerinde kamu mülkiyeti temeline dayalı sosyalist ekonomi ortadan kalkmış, yerini tamamen imtiyazlı bir tabakanın özel mülkiyeti ve yeni bir kulak ekonomisi almıştır. Sömürü ve baskıya maruz kalan geniş köylü kitleleri, bir kez daha ızdırap uçurumuna düşmüşlerdir

KOLLEKTİF ÇİFTLİKLER VE DEVLET ÇİFTLİKLERİ ŞİMDİ İMTİYAZLI TABAKANIN KRALLIKLARIDIR

Lenin şuna işaret ediyor:

Devrimler tarihinde, eski toprak ağaları ve kapitalistlerin ortadan silip süpürülmesinden hemen sonra, kulakların ,zengin köylülerin ve vurguncuların saflarından, işçileri çoğu kez eski toprak ağaları ve kapitalistlerden fazla sömüren yeni kapitalistlerin ortaya çıktığı birçok defa görülmüştür (2)

Sovyet revizyonist yönetici kliği, uzun yıllardan beri kollektif ve devlet çiftliklerinin önderlerine karşı bir dizi tasfiye ve görevden alma hareketi sürdürmektedir. Çok sayıda kıdemli kadroyu mevkilerinden alarak yerlerine bir burjuva unsurlar ve «uzmanlar» sürüsünü yerleştirmiş, bunlalara akla gelen her imtiyazı bahşederek onları kırlık bölgelerde yeni bir imtiyazlı tabaka haline getirmiştir. Köylerdeki temel ekonomik teşkilâtlarda bütün iktidara sahip olanlar «legal» ve illegal yollarla köylünün emeğinin ürünlerinin büyük bir kısmına el koyanlar bunlardır.

Sovyetler Birliği'ndeki kollektif çiftliklerin başkanları, şimdi «plânlı para geliri» denen şeye göre kendi ücretlerini kendileri tespit edebilmektedirler. Çiftlik yöneticilerinin sabit gelirleri sıradan bir üyenin gelirinin on-yirmi misli olabilmektedir. Şabekov'un kollektif Çiftlikte Yasal Mükafatlandırma başlıklı kitabında açıkladığı gibi, Kazakistan'da araştırmaya konu olan 27 kollektif çiftlikten 11'inin başkanı, sıradan bir üyenin aldığının 15, hatta 19 katı bir ücret almaktadırlar. 1965 yılında, Azerbeycan Cumhuriyeti'ndeki Bakû İşçileri Kollektif Çiftliği'nin başkanı 1.076, baş muhasibin 756 ruble ortalama aylık ücret almaktaydılar. Öte yanda, ortalama bir çiftlik üyesi ayda 38 Rubleden az alıyordu. Rus Federe Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin Tambov Bölgesindeki Lenin Yolu Kollektif Çiftliği'nin başkanı, kendi aylık gelirini 950 Ruble olarak tespit edecek kadar ileri gitmiş ,bu yüzden çevrede «meşhur parababası» olarak anılır olmuştu. Devlet çiftliği başkanları için de yüksek aylık tespit edilmekte, bunlardan bazıları 300 rubleye kadar aylık ücret almaktadırlar. Devlet çiftliklerindeki yönetici kadrolar ve «uzmanlar», ürün iyi olsun olmasın ücretlerini tam olarak almaktadırlar. Yıllık ikramiyeleri de aylık gelirinin beş veya altı katıdır. Kollektif çiftlik üyeleri ve devlet çiftliği işçilerinden oluşan geniş kitlelerin emeklerinin ürünleri, işte bu gibi çeşitli yollarla ımtiyazlı tabakanın cebine gitmekte ve onların özel geliri haline gelmektedir.

Kollektif ve devlet çiftliklerinin yönetici grupları, yetkilerinden faydalanarak rüşvet ve irtikâp işlerine girişmekte, lüks içinde, kokuşmuş bir burjuva hayat tarzını sürdürmektedirler. Özbekistan'da «çiftliği kendi krallığı haline getiren» bir kollektif çiftlik yöneticisi, kendi eğlencesi ve başkalarına verdiği ziyafetler için kamu fonlarından para harcamıştır. Çiftlikte yönetici durumunda olan başkaları da şu veya bu bahaneyle çitliğin parasını dolandırmışlardır Bu insanlar çiftlikten 170.000 ruble çalarak «veznedarın kasasını boşaltmışlar ve birçok çiftlik üyesinin ücreti için bir kuruş bile bırakmamışlardır. Rus FSSC'sinin İvanova Bölgesindeki Paris Komünü üyeleri Kollektif Çiftliğinde bir yönetici bir defada «bütün çiftlik üyelerinin aylık ücretlerini tam olarak ödemeye» yetecek kadar bir parayı zimmetine geçirmiştir. Kazakistan'ın Cambul Bölgesindeki bir devlet çiftliğinde bir önder, kişisel kullanımı için 761 dönüm toprak ayırmiş ve toprağı işlemek için ücretleri kamu fonlarından verilmek üzere işçi tutmuştur. Azerbeycan Cumhuriyeti'nde bir kollektif çiftliğin başkanı, havadan kazandığı parayla bütün bölgede «ihtişamı rakipsiz» 16 odalı bir villa yaptırmıştır.

«SBKP Merkez Komitesinin Mart 1965'te yapılan Genel Toplantısı... Parti organlarının ve tarım alanındaki yönetici kuruluşların, devlet ve kollektif çiftliklere daha fazla "iktisadi serbestlik tanımalarını talep etti, bir kollektif veya devlet çiftliğinin iktisadi başarısının temel göstergesinin kârlılık düzeyi olmasına karar verdi ve daha önce uygulanan bir yığın göstergeyi lağvetti.»

Sovyet Revizyonist ideologu G. 'Sharapov'un «Sosyalizmin Köylük Bölgelerdeki Zaferi» başlıklı yazısından.

ZORLA KABUL ETTİRİLEN «YENİ SİSTEM»İN ÖZÜ KÂR PEŞİNDE KOŞMAKTIR

Kruşçev, Sovyet Komünist Partisinde ve devlette iktidarı gaspettikten sonra, kâr dürtüsünün iyiliklerini reklam etmede gemi azıya aldı ve böylece kollektif çiftliklere ve devlet çiftliklerine kâr peşinde koşmaya başlâmaları için yeşil ışık yaktı. Brejnev, Kosigin ve benzerleri, iktidara geçtiklerinden beri yaptıklarıyla hayasızlıkta seleflerini çok geride bıraktılar. Tarımsal üretim plânlarının «yukarıdan» yapılmasına ahlâksızca saldırdılar; bunu, kollektif çiftliklerin ve devlet çiftliklerinin inisiyatifini baskı altına almak diye nitelediler ve çiftliklerin tam bağımsızlığı»nı benimsediler. «Kâr dürtüsü»nün tarımda etkin hale getirilmesini kesinlikle zorunlu kıldılar.» Kollektif çiftliklerin ve devlet çiftliklerinin çalışmalarının objektif değerlendirmesinde kâr oranının temel alınması gerektiğini ilân ettiler. «Yeni sistem»in ve «topyekün ticari işletmcilik sisteminin yakın gelecekte devlet çiftliklerinde de uygulanmasını talep ettiler.

Son iyi yılda Sovyet revizyonist yönetici kliği kollektif çiftliklerde ve devlet çiftliklerinde «Serbest yönetim»e ve kâr amacı güdülmesine kapıyı ardına kadar açmak için iki misli bir gayretle bir dizi karar ve yönetmelik kabul etti. Bütün kollektif ve devlet çiftliklerinin ürünlernin hangi yönde gelişeceğine bağımsız olarak karar vermelerine, «en fazla kâr bırakan alanlarda üretimi geliştirme ülkesine uygun olarak yıllık plânlar yapmak suretiyle «en kârlı alanları seçmede işletmenin inisiyatifini» geliştirmelerine izin verdi.

Sovyet revizyonist yönetici kliği, 1965'te birkaç devlet çiftliğinde deneysel olarak «yeni sistem»i uygulamaya başladı. Şimdiye kadar 400'den fazla devlet çiftliği «topyekün» ticari işletmecilik sistemi» denilen «yeni sistem»e geçirilmiştir.

«Topyekün ticari işletmecilik sistemi» denilen şeyin özü, kârı yönetici unsuru olarak almak, her şeyden önemli görmektir. Revizyonist Sovyet gazetesi Köy Hayatı» gerçeği apaçık yazıyor: «Topyekün ticari işletmecilik sistemi yüksek kârı amaçlar» Pravda'daki bir makale ise şöyle diyor: «Kâr arttıkça devlet çiftliklerinin sahip olduğu birikmiş fonlar da artacaktır; ve o zaman çiftlik işçilerine daha yüksek ücretler ödemek mümkün olacak, daha fazla ev, klüp ve çiftlik binası yapılabilecektir.» Sovyet revizyonist yönetici kliğinin kabul ettiği bu tip geri dönüşcü tedbirler, kapitalist kâr yasasının üretimi düzenlemesine izin verilmesi ve «serbest rekabet»in plânlı ekonominin yerini alması yolunun resmen ilânından başka bir şey değildir.

Revizyonist Sovyet basın bültenlerine göre, son birkaç yılda Rus FSSC, Moldavya, Byelorusya ve diğer Sovyet cumhuriyetlerinde birçok kollektif çiftlik ve devlet çiftliği kâr uğruna fazla kâr getirmeyen ürünlerin ekili olduğu alanları keyfi olarak azaltmışlar ve fazla kâr getiren ürün ekilen sahaları arttırmışlardır. Birçok çiftlik, şu veya bu bahaneyle devlete yapmış oldukları kontratları yerine getirmemiş, ürünlerini daha yüksek fiyatla serbest pazarlarda satmışlardır. Birçok kollektif çiftlik ve devlet çiftliği, büyük çapta fazlakâr getiren yeni çalışma alanlarına ve dizginsiz spekülasyona girişmişlerdir.

Sovyet revizyonist yönetici kliği, toprağı tarla ekipleri arasında paylaştırma, üretim miktarını tespit etme ve üretim paylarını aşan ekiplere mükâfat verme sistemini yerleştirmek için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Millileştirilmiş toprak, belirsiz bir süre için bu tarla ekiplerinin emrine verilmektedir. Ekipler, genellikle üç ilâ beş kişi bazı tarım makinaları ve yirmi-otuz hektardan birkaç yüz hektara kadar değişen topraktan meydana gelmektedirler. Kollektif çiftlikler ve devlet çiftlikleri, ekiplerin yapacakları üretim miktarını bildirmek ,maliyetleri ve belirli plânları yerine getirdikleri takdirde alacakları mükafatları tespit etmekten başka bir şey yapmıyorlar. Bu tarla ekipleri aslında «ticari işletmecilik sistemi» altında bağımsız üretim birimleri haline gelmişlerdir. Bu sabit üretim payları sistemini ABD'den kopya eden Kruşçev'di. Ama onun zamanında bu yöntemin uygulanması, yalnız birkaç kollektif çiftlik ve devlet çiftliğindeki denemelerle sınırlıydı. Brejnev ve Kosigin, iktidara geldiklerinden beri bu sistemi geliştirmek için «ellerinden geleni yapacaklarını» özellikle belirterek, onu bütün ülkeye yaymışlardır. Son iki yılda «iç ticari işletmecilik sisteminin» kollektif çiftlklerde daha da kuvvltlendirilmesini savunmuşlardır. «İç ticari işletmecilik sistemi» altındaki her birimden gelen (ek ürünler de dahil) bütün ürünlerin emtia olarak muamele görmesini kurala bağlayarak, bütün üretim tugaylarını ve hayvan çiftliklerini kapitalist para ve meta ilişkileri içine sokmuşlardır. Kapitalizmi yeniden kurmayı amaçlayan bu tedbirler bütünü, Sovyet kollektif ve devlet çiftliklerinde eskiden mevcut olan sosyalist üretim ilişkilerini tamamen parçalamış ve onları bütünüyle kapitalist tarım işletmeleri derekesine düşürmüştür.

ÖZEL EKONOMİNİN VE YAN ÇALIŞMA ALANLARININ BÜYÜK ÖLÇÜDE GELİŞTİRİLMESİ

Kruşçev iktidardayken, çiftlik üyelerinin yaptığı özel üretimin «son derece önemli bir tarımsal

(Devamı 11. sayfada)